

ŠTAJERSKI GOSPODAR

IZIDE VSAKO SOBOTO

Uredništvo in upravišstvo: Marburg a. d. Drau, Badgasse 6 - Naročnina: letno RM 2.50, polletno RM 1.40, četrtletno 75 Rpf

I. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag, 9. August 1941

Nr. 20

Ogromne nemške zmage na Vzhodu

Doslej 895.000 ujetnikov, 13.145 tankov, 10.388 topov in 9082 letal zaplenjenih oziroma uničenih - Ponosno poročilo

nemškega vrhovnega poveljstva o dosedanjem poteku silnih operacij na Vzhodu Nemško vodstvo in brezprimerna hrabrost nemškega vojaka sta delala čudeže

Iz Führerjevega glavnega stana, 6. avgusta.

Vrhovno poveljstvo vojske sporoča:

Kakor je razvidno iz mnogih poročil, nima sovjetsko vodstvo več zanesljive slike o položaju lastne fronte. Spričo pridrževanja načela o brezpozgojni resnici se je moralo nemško poročevanje v največji meri vzdrževati, da ne bi sovražniku dalo dragocenih podatkov. Napram temu je morala stopiti upravičena želja nemškega naroda po dnevnem obveščanju o poteku operacij v ozadje. Riskirati se je moralo celo, da je domovina dobila napačne predstave in da je sovražno inozemstvo razširjalo celo zmotna poročila.

Sedaj je prišel trenutek, ki spričo uvoda k novim operacijam omogoča informiranje o poteku in izidu silnega bojnega metaja, ki je začel s prodorom skozi Stalinovo črto. Med črnim morjem ter med Finskim zalivom sta zahtevala področje in lasten cilj, da se je ta prodor izsilil na treh odločilnih mestih: južno od Pripetskih močvirij, v smeri na Smolensk in južno od Peipus-jezera.

V treh naslednjih poročilih je opisana borba vpostavljenih bojnih moči, medtem ko vsebuje četrta zaključna vest celoten izid teh operacij. Operacije na finski fronti in borba vojne mornarice bodo tvorile predmet poznejšega poročanja.

Pohod v dežele vzhodnega morja

Ko je bila Düna med Dünaaburgom in Rigo v težkih borbah osvojena, Letonska pa očiščena, se je nahajala armadna skupina Generalfeldmarschall-a Ritter von Leeb-a pred nalogo, prodreti Stalinovo črto vzdolž letonsko-sovjetske meje, istočasno pa potolči v Estonski stoječe dele sovjetske vojske.

V drznem naskoku je uspelo armadi Generaloberst-a Busch-a in v njenem odseku se boreči oklopni skupini Generaloberst-a Höppner-ja, prodreti močno izgrajene in žilavo branjene postojanke južno od Peipus jezera. Ostrov, Porhov in Pleskov smo osvojili po kratki, hudi borbi. S tem so bili dani pogoji za sunek proti severu ter za napad v smeri na Leningrad. Kljub najtežjim cestnim razmeram, zagrizeni obrambi in največjim zahtevam glede četa je zamoglo levo krilo četa, ki so operirale med Ilmen-jezerom in Peipus-jezerom, prodreti tik do Narve. Na ta način je uspelo zapreti celinski most med Peipus-jezerom in Finskim zalivom.

V Estonski operirajoča armada Generaloberst-a von Kuchler-ja je zavzela naprej v bojih mesta Dorpat, Fellin in Pernau. Potolčila je v številnih in hudih bitkah sovražne divizije, ki so bile vržene preko Tapsa proti Severu. Operacije te armadne skupine še niso končane, kljub temu je bilo v tem odseku zopet ujetih nad 35.000 ujetnikov, obenem pa je bilo zaplenjenih oziroma uničenih 355 tankov in 655 topov. Velik delež pri teh uspehih je imelo zračno brodoge Generaloberst-a Keller-ja. To brodoge je v tem odseku sestrelilo oziroma na tleh uničilo 771 sovražnih letal.

Prodor k bitki za Ukrajino

Na južnem krilu se je morala armadna skupina Generalfeldmarschall-a von Rundstedta od vsega početka boriti z številčno premočnim sovražnikom, to pa spričo težavnih terenskih in vremenskih razmer. V dolgotrajnih

in najtežjih frontalnih bitkah so se morale armade Generala von Stülpnagel-a in Generalfeldmarschall-a von Reichenau-a s podporo oklopne skupine Generaloberst-a von Kleist-a boriti, dokler ni uspelo, prisiliti sovražnika k umiku ter pognati zagozdo preko Žitomirja vse do Kijeva. S tem prodorom globoko v hrbet Stalinove črte je bilo omogočeno, ustvariti široko fronto med Dnjestrom in Dnjeprom proti jugu. Istočasno je uspelo presekati umikalne zveze sovražnika ter pričeti obkoljevalno bitko, ki je sedaj v polnem teku.

V teh borbah, ki so prinesle sovražniku izredno težke izgube so se izkazale madžarske in slovaške čete, ki so se v zvestem zavezništvu orožja borile ramo ob ramo z nemško vojsko. Istočasno s to operacijo so nemško-romunske čete pod poveljstvom generala Antonescu izsilile prehod preko močno branjenega Pruta ter osvobodile Besarabijo kljub najhujšemu odporu in težavnemu terenu. Nato je bila iz nemških in romunskih korpusov sestavljena vojska Generaloberst-a Ritter von Schobert-a postavljena preko srednjega Dnjestra proti severovzhodu, da bi tako ustvarila zvezo s četami, prihajajočimi iz severa.

Dosedanje štetje v tem odseku je dalo preko 150.000 ujetnikov, 1970 tankov in 2190 topov.

Zračno brodoge Generaloberst-a Löhr-a se je uspešnega poteka teh operacij odlično udeležilo. Sestrelilo in na tleh uničilo je namreč 980 letal sovjetskega letalstva.

Bitka pri Smolensku

V sredini vzhodne fronte je armadna skupina Generalfeldmarschall-a von Bock-a zmagovito končala veliko bitko pri Smolensku. Prostor, čas in trdota bojov ji dajejo v neizprosni vrsti uničevalnih udarcev proti boljševiški

(PK-Lessmann-Scherl)

Vas so zavzeli! Prvi pešci hito od hiše do hiše. Z ostrimi pogledi merijo vsako okno in vsako strešno linico, ker je pričakovati vsak trenutek sovražnega ognja.

vojski edinstveno zgodovinsko obličje. V skoro štiritedenski borbi so armade Generalfeldmarschall-a von Kluge-a, Generalobersta Strauss-a in Generalobersta von Weichs-a skupno z oklopnimi četami Generalobersta Guderian-a in Generalobersta Hotka prizadejale sovražniku krvave izgube. V teh borbah smo ujeli okrog 310.000 mož, 3205 tankov, 3120 topov in drugega vojnega materiala, ki ga ni mogoče oceniti, je bilo pri tem uničeno oziroma zaplenjeno.

Zdračno brodovje Generalfeldmarschall-a Kesselring-a je imelo pri tej zmagi odločilen delež. Sovjetsko letalstvo je izgubilo v tem odseku 1098 letal. Potek te bitke v posameznosti bo opisan v jutrišnjem poročilu vrhovnega poveljstva.

Uničene milijonske armade

Skupno s številčnimi uspehi, ki smo jih objavili v današnjih posebnih poročilih so se zvišale skupne številke, označene v poročilu vrhovnega poveljstva z dne 11. julija od 400.000 ujetnikov, 7615 tankov, 4423 topov in 6233 letal na 895.000 ujetnikov, 13.145 tankov, 10.388 topov in 9082 letal.

Izvojevani so bili uspehi, ki prekašajo zdaleka najdrznejša pričakovanja. V celoti jih je mogoče oceniti pravilno samo tedaj, če upoštevamo, da znašajo krvave izgube tega sovražnika, ki se bori izredno žilavo in zagrizeno, večkratno število dosedanjega števila ujetnikov.

Edinice vojske, Waffen-SS in letalstva so v borbah z doslej najtršim nasprotnikom izvršile nadčloveške napore glede hrabrosti in vztrajnosti. Nadmoči nemškega vodstva, neprekosljivi kakovosti nemškega orožja, izvrstni izurjenosti in izkušnosti čet,

Zopet so se oglasile fanfare nemške zmagovitosti!

Številke in dejstva, ki jih je objavilo nemško vrhovno poveljstvo dne 6. t. m. iz Führerjevega glavnega stanja, govorijo tako prepričevalen jezik, da nimamo besedi, s katerimi bi se zamoglo dovolj točno označiti ves silen pomen ogromnih nemških in zavezniških zmag in boljševiških porazov. Iz teh dejstev in števil je razvidno, da je glavna udarna sila sovražnika že razbita. Nad 800.000 vojnih ujetnikov! To je število, ki ga moremo primerjati edinole z izmerami vojnega pohoda na zapadu v maju lanskega leta. Nad 13.000 tankov, nad 10.000 topov in blizu 10.000 letal, ki so bila večinoma uničena in deloma zaplenjena — vse to je tako ogromno, da nam primanjkuje izrazov največjega spoštovanja pred nemškim vojnim vodstvom, predvsem pa pred brezprimernim junaštvom nemškega vojaka, ki si je tudi na vzhodu ovil glavo z lavorjevim vencem nesmrtnih slave. 46. dne vojskovanja na vzhodu je nemško vojno vodstvo prekinilo dosedanje molk, ki je bil le ukrep previdnosti. Nemškemu narodu in vsej Evropi je odleglo, ko je

predvsem pa junaštvu nemškega vojaka in njegovih vojniških tovarišev se je zahvaliti, da je bilo mogoče zdrobiti ogromno oboroženo sovjetsko vojsko.

Posebej omeniti je treba pohode infantrijskih divizij, ki so, vračunajoč bojna premikanja, deloma prevalele več kot 1000 kilometrov. Celotne operacije v tej izmeri so bile možne samo na podlagi izvrstne organizacije poročevalske službe in zvez v ozadju, prav tako pa tudi na podlagi dejstva, da je uspelo vzpostaviti vse železniško omrežje v celoti tik do bojne črte.

Uspeli so z objavo o veluspešnem zaključku prve velike faze te vojne bliskoma uničiti vsa upanja nasprotnikov, ki so se že na tistem veselili »zastoj« na sovjetski fronti.

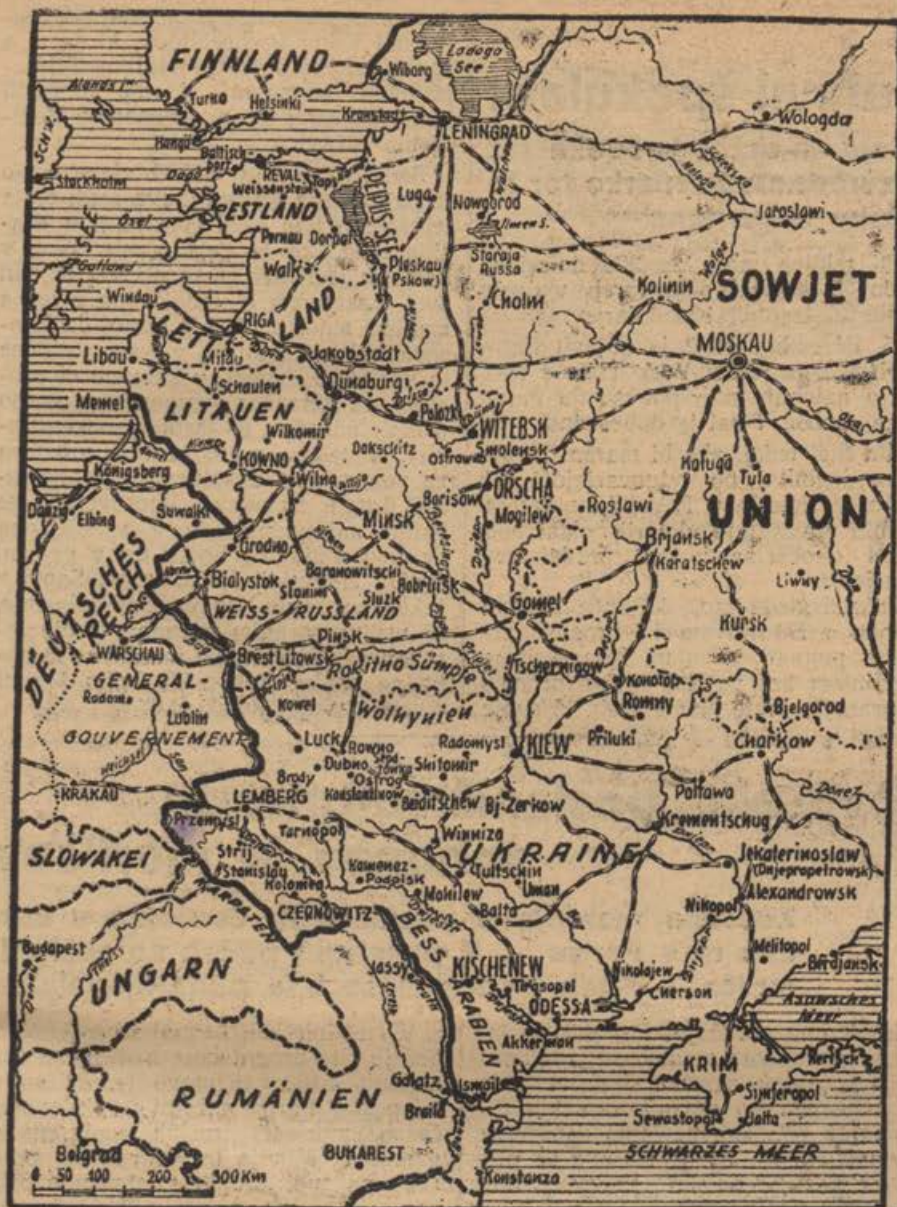
Strahoviti udarci, ki jih je prejela sovjetska oborožena sila, so pa šele uvod k drugi fazi. Eno je gotovo: uspeh je tako ogromen, da ga ne more zanikati niti sovražni svet. Nemška vojska, katero so pridno podpirali v operacijah tudi zavezniki, je ustvarila z dosedanjimi uspehi vse pogoje za končno zmago. Popolnoma razumljivo je, da je Stalin kriknil v svet svoj alarm o »smrtno ogroženi Sovjetiji«. Stalin je smešen, saj je moral vedeti, da nemški vojak na povelje Führerja izvede tudi najtežje naloge. Eno izmed dosedanjih najtežjih nalog je bila brez dvoma Sovjetija.

Nemški vojak, ki ga je spremljala topla želja celokupne Nemčije in civilizirane Evrope, je z nadčloveškimi napori strl pekleni stroj Krasne armije. To je ugotovitev vrhovnega poveljstva, ki nas navdaja v tej zgodovinski uri z največjim ponosom, istočasno pa tudi s trdno voljo, storiti vse, kar zahteva domovina, da bomo vredni krvnega davka, ki ga doprinaša nemški vojak za končno zmago nad dvema zavezniškima sovražnikoma: nad plutokracijo in boljševizmom. Zgodovina vojaških obračunov se klanja pred silnimi storitvami nemškega vojaškega vodstva in nemškega vojaka. V štirih posebnih poročilih, ki jih je zaključil nemški radio s himno, je zabeležen ogromni in odločilni uspeh prve velike faze te bitke, ki jo nemški vojak resnično vajuje ne samo za sebe in svoj narod, temveč za celo Evropo.

Evropa si je oddahnila. Silna nevarnost, ki je pretila omikanim narodom s strani polazijske Sovjetije, je bila zlomljena te dni no navodilih največjega vojskovodje vseh časov. Adolf Hitler ni zastoj dejal, da bo prineslo 1941 nemškemu narodu največjo zmago nemške zgodovine. Narod je ponosen na vodstvo, ki hiti od zmage do zmage. Sovražniki še vedno ne poznajo fanatične povezanosti med fronto in domovino, sicer ne bi razširjali po svetu bedastih vesti o dejanskem stanju na vzhodni fronti.

valske službe in zvez v ozadju, prav tako pa tudi na podlagi dejstva, da je uspelo vzpostaviti vse železniško omrežje v celoti tik do bojne črte.

V zavesti svoje nadmoči in v gotovosti končne zmage je nemška vojna sila sedaj pripravljena nadaljevati v novem operacijskem odseku uničevalno borbo, katero je pričela s celo vrsto največjih zmag.

(Eissner-Wagenborg)
 Pregledni zemljovid vzhodnega bojišča. Okrog Smolenska in Kijeva se bijejo velikanske uničevalne bitke, v katerih so se izkazale sijajne vrline in prednosti nemške vojske. Tudi zavezniki — Rumuni, Finci, Madžari in Slovaki — pridno pridolajo v ozemlje Sovjetije.

Nemški narod veruje trdno in brezkompromisno v svojo zmago, ki ji nemški meč utira pot proti vzhodu. Misel zmage nas prešinja v domovini ter daje vojakom na fronti tisto čudovito moč, o kateri nam govori poročilo vrhovnega poveljstva. Zopet so se oglasile fanfare nemške zmagovitosti! Nad Moskvo se zbirajo težki, črni oblaki. Stalinovi generali niso več v zvezi z rdečo vojsko, ki se obupno brani, ne da bi mogla spremeniti vojaškega položaja v svojo korist.

Stojimo pred pričetkom novega razdobja operacij. Polni najlepših upov v končno zmago zasledujemo zlasti Spodnještajerci vojne dogodke na vzhodu z globoko željo, da bi Previdnost vodila Führerja in njego-

ve hrabre vojske tudi v nastopnih bojih od zmage do zmage.

Desettisoče bomb na Moskvo

Kakor poroča nemško vrhovno poveljstvo v svojem poročilu z dne 6. t. m. so jače sile nemškega bojnega letalstva v noči na 6. t. m. bombardirale vojaške naprave v Moskvi z mnogimi tonami razstrelilnih bomb. Letala so vrgla več desettisočev zažigalnih bomb na mesto. Posledica tega napada so bili polni zadetki v tovarnah za letala ter številni požari v oskrbovalni industriji sovjetske prestolnice.

Silen vtis nemških zmag v inozemstvu

Kakor poročajo iz Madrida, so naslovne strani španskih listov posvečene izključno senzacionalnim številkam, ki jih je objavilo nemško vrhovno poveljstvo o dosedanjih uspehih na vzhodni fronti. List »Madrid« piše, da je nemški uspeh edinstven in da so številke ujetnikov in plena merilo za uničenje, ki ga ima pričakovati boljševizem. Popolno uničenje materijala, transportnih možnosti in sovražnih produkcijskih središč ni mogoče izvesti od danes do jutri, vendar je to uničenje v moderni vojni brezpogoja predpostavka za hitro likvidacijo vojne. Tako uničevalno borbo, čeprav v manjšem merilu, je vodil general Franco v španski meščanski vojni ob reki Ebro v poletju 1938. Ta bitka je trajala več tednov. Njen izid je bil zlom rdeče armade in zasedba cele Katalonije.

»Alcazar« piše: »Bitka s komunizmom je edinstven zgodovinski dogodek. Njen izid je ogromen. Na obzorju se že svetlika veličina končne zmage.«

»Informaciones« označuje štiri posebna poročila nemškega vrhovnega poveljstva kot znamenje konca prve vojne faze na vzhodu. V kratkem bo svet doživel zmago, kakor jih svet še doslej ni videl. Za te zmage so nemške čete v težkih borbah prvih šestih tednov ustvarile vse potrebne pogoje.

Po poročilih iz Budimpešte sta lista »Pester Lloyd« in »Magyarország« objavila vsa štiri posebna poročila nemškega vrhovnega poveljstva z velikimi naslovi. Vsa Madžarska je poslušala emisijo nemškega radija z največjo napetostjo. Prevladuje vtis, da je orisan v teh poročilih ogromen uspeh z vojaško stvarnostjo. Veliko veselje vlada v madžarski javnosti spricho dejstva, da je poročilo vrhovnega poveljstva nemške vojske izrazilo priznanje madžarskim četam na deležu, ki so ga imele pri tem celotnem uspehu. Madžarska javnost je prepričana, da bodo sledila dosedanjim zmagam nova zmagoslavna dejanja, ki bodo doprinesla končno zmago.

Glasom poročil iz Sofije stoji vsa bolgarska javnost pod ogromnim vtisom nove nemške zmage na vzhodu. List »Večer« je objavil poročila nemškega vrhovnega poveljstva z velikim naslovom »Sijajna nemška zmaga — zmaga, ki meji ob čudež«. Vsa Bolgarska javnost komentira z navdušenjem in največjim zanimanjem nemško zmago na vzhodu.

Tudi hrvatski tisk je posvetil posebnim poročilom nemškega vrhovnega poveljstva veliko pozornost. Listi so objavili ta poročila pod velikimi naslovi, ki se glasijo »Pred zmagovito odločitvijo«, »Cela vrsta največjih zmag«, »Odločilne izgube Sovjetov« i. t. d. »Hrvatski list« piše v prvem komentarju, naj se nikdo ne vara. Sovjetska vojska ni več faktor, ki bi mogel nemško vojsko zaustaviti v nje-

Roosevelt razkrinkan kot valutni špekulant

**Sedanji predsednik Zedinjenih držav je špekuliral
pred dvajsetimi leti z razvrednoteno marko ter je
goljufal nemške in ameriške državljane**

Sedanji predsednik Zedinjenih držav, Franklin Delano Roosevelt, je razkrinkan pred celim svetom kot valutni špekulant. Točno pred dvajset leti je mož, ki je že osem let na čelu Zedinjenih držav, kot predsednik neke židovske finančne skupine izkoristil nemško inflacijo za umazane denarne kupčije ter je na ta nesramen način oškodoval ne samo nemške državljane, nego tudi svoje ameriške sodržavljane. Roosevelt je torej že takrat sodeloval z židovskimi izkoriščevalci. Pričujoča afera je značilna za moža, ki je propadel 1. 1920 kot kandidat za podpredsedništvo Zedinjenih držav, kateremu je pa po raznih ovinkih vendarle uspešno priti 1. 1932 v Belo hišo.

L. 1922 je bila v Kanadi ustanovljena vpisana družba »United European Investors Ltd.«. Franklin Delano Roosevelt je postal njen predsednik. 12. oktobra 1922 je izšel v zvezi z ustanovitvijo omenjene družbe v listu »San Francisco Chronicle« sledeč oglas:

»Nova družba je bila izrecno ustanovljena, da bi izkoristila dejstvo, da je marka, če jo kupiš z dolarji, zelo cenena. Družba bo to marko naložila ali v Nemčiji ali pa v nemških vrednostih. Družba bo izkoristila pogoje, ki obstojajo v Nemčiji. Z ozirom na veliko odgovornost in značaj moža, ki stoji za družbo (mišljen je Roosevelt) bo deloval Karl Offer kot njen zastopnik v San Franciscu. Prvi člani rodbine Rothschild so obogateli na ta način, da so pokupili razvrednotene valute zrušenih narodov.«

22. oktobra 1922 so agenture družbe »United European Investors Ltd.« nudile v vseh listih milijon mark za 200 dolarjev. 29. oktobra, to je teden pozneje, so nudile iste agenture en milijon mark za 100 dolarjev. 5. novembra je izšel v »San Francisco Chronicle« na vidnem mestu sledeči oglas:

»Kupujemo nemške marke v gotovini ali na mesečne obroke. Za milijon mark nudimo 75 dolarjev. Vnovčite marke, ako jih imate. Zaslužite si velike dividende potom »United European Investors Ltd.« — Franklin D. Roosevelt.«

Sodržavljani sedanjega državnega predsednika, ki so na osnovi njegovega prvega poziva z dne 22. oktobra

nih zmagovitih akcijah za iztrebljenje boljševizma, Iluzije in laži, s katerimi Moskva in London krmita svoje narode, ne pomagajo nič več. Nemška vojska je zopet dokazala svojo edinstveno veličino tako v strateškem načrtu operacij kakor tudi v znanju in hrabrosti nemškega vojaka. Mora, ki je tlačila Evropo, se že dviga.

kupili milijon mark za 200 dolarjev, so do 5. novembra — torej v dveh tednih — izgubili 125 dolarjev.

15. decembra 1922 je objavil Roosevelt v listu »New York Times« članek o nalogah in o poslovanju omenjene družbe. Pisal je dobesedno:

»Pa tudi tedaj, ako bi marka popolnoma izginila, bo odgovarjajoči del družb ali imetja v Nemčiji, v katera so bili investirani dolarji, ostal pod vsemi okoliščinami last prodajalcev dolarjev.«

Tako izgleda mož, ki hoče Evropo skupno z židovstvom in prostožidarstvom pognati v vojno. Roosevelt je razkrinkan kot valutni špekulant najumazanejših vrste, kot človek, ki svoje

umazane manipulacije primerja z metodami židov Rothschildov, ki so si s špekuliranjem s smrtjo nagromadili bajeslovna bogastva. V tej propadli kompaniji stoji danes predsednik Zedinjenih držav!

Sedaj razumemo smisel izjave, ki jo je dala gospa Rooseveltova sredi maja letošnjega leta pred časnikarji v Washingtonu, ko je dejala, »da svet, v katerem je Hitler zmagovalen, ni tisti svet, v katerem bi mogla ona živeti s svojima sinoma.« To je jasno, da Rooseveltovi ne spadajo v svet politične in poslovne čistosti, v katerem ni prostora za finančne lumparije v škodo drugih narodov in lastnih sodržavljancev. V takem svetu tudi ni prostora za ponarejanje dokumentov in hujskanje drugih narodov. Rooseveltovi se čutijo najugodnejše le v vzdušju ozračju njujorške borze ter v prijetni družbi židovskih špekulantov. Samo v takem močvirju uspeva fisto hlinjenje, ki vsiljuje drugim narodom svoje je-robstvo in ki jim daje moralne in politične nauke, kakor jih delijo te dni ameriški vojni hujskači.

Sovjetsko poslaništvo-gnezdo vohunov in morilcev

Značilna razkritja v poslaništvih Sovjetije v Berlinu in v Parizu - V posebnih pečeh so sežigali mrličke - V teh poslopih so bile ponarejevalnice

Iz Berlina poročajo: Par dni po izbruhu sovražnosti med Nemčijo in Sovjetijo je prejela nemška vlada vest, da so boljševiki po odhodu nemških diplomatov preiskali poslopje nemškega poslaništva. Iz istega razloga so pristojne nemške oblasti preiskale tudi sovjetska poslaništva v Parizu in v Berlinu. Razkritja so bila tem silnejša, ker so imeli boljševiški uradniki dovolj časa, poskriti razne akte in druge predmete. Kratak ogled je pokazal, da so bila inozemska zastopstva Sovjetije le vohunske centrale in podružnice zloglasne GPU ali čeke.

Tako so našli posebno oddeljene prostore poslaništva, ki so bili rafinirano opremljeni kot delavnice zločincev in morilcev. Do teh prostorov se je prišlo skozi jeklena oklopna vrata. Zvočno nepropusne stene, posebne opazovalne linije za streljanje, zlasti pa posebna električna peč za sežiganje mrličev s posebno kopalno kadjo za mesarenje žrtev GPU — vse to pokazuje, da so bila boljševiška poslaništva vse drugo, samo ne diplomatska zastopstva. Našlo se je nadalje vrtnalne stroje, aparate za kisik, plinske maske, 20 verig za vklepanje in ampule s strupom. Našli so nadalje aparate za brezžično oddajanje vesti, strojnice, strojne pištole, več tisoč nabojev za strojnice in mnogo streliva. V pisarni boljševiškega vojaškega odposlanca v Parizu so našli strojnice in pištole, strelivo, cigare napolnjene s strelivom, in celo dvojne padobranov.

V mučilnici GPU zgrajena električna peč je bila brez dvoma namenjena sežiganju mrličev. Gotovo je, da so v tej peči v Parizu sežigali trupla svoječasno umorjenih ruskih emigrantov, generala Milerja in Kutjepova, prav tako pa tudi drugih pristašev opozicije.

Tudi v Berlinu so našli slične naprave. V Berlinu so imeli boljševiki v poslaništvu posebno ječo z rafiniranimi napravami. Na dveh oklopnih vratih so našli sledove 25 streliv, kar je jasen dokaz o »delovanju« boljševiških diplomatov. Razen tega so našli predstavniki nemških oblasti v berlinskem poslaništvu celotni laboratorij za mešanje strupov, nadalje pečate konsulatov drugih držav, dum-dum-strelivo, pečatni vosek za falsificiranje tujih državnih žigov itd. V sovjetskem trgovinskem zastopstvu so našli razen tega aparate za oddajanje poročil.

Vsa ta razkritja dokazujejo, da so se boljševiški zločinci v Berlinu in Parizu bavili z vsem, kar je po bistvu zločin.

**Pozdrav vseh zavednih
Spodnještajercv je**

„Heil Hitler!“

Ameriško zanimanje za Kapverdijske otoke

**Roosevelt išče nova oporišča izven zapadne po-
loble - Tudi za Vladivostok se pogajajo Amerikanci**

Prezident Zedinjenih držav je neprenehoma na lovu za »oporišče«. Zasedba Islandije mu dozdevno ne zadoštuje, zato se je pogled prezidenta zaustavil na Severni Irski in zlasti na Kapverdijskih otokih, ki se nahajajo nedaleč od zahodnoafriške obale na višini važne francoske točke Dakar. Omeniti moramo, da je pred kratkim obiskal Azorske otoke, ki so prav tako kakor Kapverdijski otoki portugalska posest, portugalski državni predsednik Carmona, ki je ob izkrcanju slovesno izjavil: »Tukaj je Portugalska!« Ta vzklík je bil obenem jasen in odločen migljaj na račun gospoda Roosevelta, ki bi se najraje že danes lotil zasedanja imenovanega otočja. Iz Washingtona in iz New Yorka se namreč množe glasovi, da Kapverdijski otoki v rokah Portugalcev sicer niso nevarni, vendar so Zedinjene države trdno odločene, jih zasesti v fitem trenutku, ko bi se nemške čete pojavile v — Dakaru. V Zedinjenih državah si namreč ne morejo predstaviti glede Kapverdijskih otokov nikake drugačne spremembe posesti kakor tako, da jih nasledijo za Portugalci — Amerikanci. Amerikanci se niti ne ozirajo na želje Angležev, ki imajo že več stoletij največje zanimanje za imenovano otočje.

Kapverdijske otoke je L. 1441 — torej natančno pred 500 leti — odkril Genovčan di Noll, ki je krmaril v portugalski službi. 15 let pozneje je te otoke zasedel portugalski krmar Cadamosto. Od tistega časa naprej so Kapverdijski otoki v stalni posesti Portugalcev. Ko je bilo otočje odkrito, je bilo še neobljubeno. V teku pet stoletij se je naselilo le par tisoč Portugalcev, ker je podnebje vroče, otočje samo pa nezdravo in nerodovito. Ti Kaverdijski otoki leže oddaljeni 550 kilometrov od zahodno-afriške obale. To otočje je še pod vremenskimi uplivi, kakor jih opažamo v Sahari. Na Kapverdijskih otokih včasih ne dežuje po več let, tako da vlada na posameznih otokih prava lakota. Amerikanci se za Kapverde torej ne zanimajo morda iz gospodarskih razlogov, pač pa z vojaško-strategičnih vidikov. Danes — v dobi letalskega — obvladujejo namreč Kapverdijski otoki najožje mesto Južnega Atlantika. V portugalskih rokah je to otočje popolnoma nevtrarno. Nobeni evropski vladi do danes še ni prišlo na pamet, da bi se polastila portugalskih Kapverdijskih otokov. Razmotrivanje takih možnosti si je pridržal edinole prezident »demokratskih« in »svobodoljubnih« Zedinjenih držav. V Rooseveltovih predstavah bi mogli tvoriti Kapverdijski otoki nekako nadomestilo za Dakar, ki ga Angleži lansko leto kljub obupnim poskusom niso mogli zasesti. Preko noči bi se

namreč zamogel spremeniti važen odsek angleških pomorskih poti v ameriško interesno področje, kakor je že večji del pomorskih cest v Severnem Atlantiku do Islandije v ameriških rokah. Amerikanci računajo tudi s tem, da bi mogli postati Kapverdijski otoki dobra odskočna deska — morda v zvezi z Liberijo — v smeri k Južni Afriki, ki je polna zlata in draguljev.

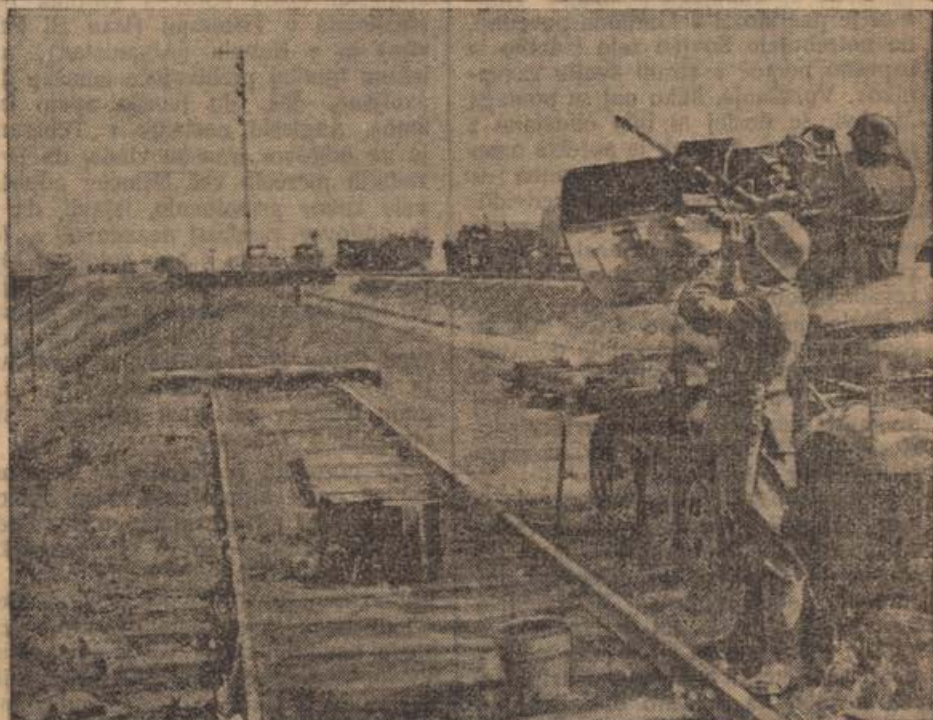
Potovanje gospoda Hopkinsa

Te dni se je pojavil v Moskvi posebni odposlanec ameriškega prezidenta Roosevelta, Harry Hopkins, ki se je pogajal po nalogu svojega šefa s Stalinom in drugimi boljševiški oblastniki o pomoči, ki naj jo prejmejo Sovjeti v smislu ameriško-angleške politike, naperjene proti Nemčiji, Italiji in japonski. Prvotno je hotel gospod Hopkins obiskati tudi Čungking, prestolnico kitajskega maršala Čangkajška, toda že v Moskvi si je premislil ter je v nedeljo odpotoval v London, kjer je poročal Churchill in Eden o svojih vtisih v Sovjetiji. Hopkins je medtem menda že odpotoval v Zedinjene države na poročanje svojemu šefu. Londonski listi so v zvezi s tem potovanjem obširno pisali o pomoči, katero si obetajo moskovski vladni krogi. Ta pomoč naj bi bila po želji Moskve izdatna in z vojaškega vidika tudi uspešna.

Ako bi torej Roosevelt uresničil svojo nakano glede Kapverdijskih otokov, bi s tem ne napravil samo koraka bližje k evropski vojni. To bi bil istočasno tudi izizzvalni napad na obstoj Britanskega imperija. Za angleško politiko je bilo že od nekdaj načelo, da Kapverdijski otoki ne smejo menjati svojega posestnika. Med Anglijo in Portugalsko je bila svojčas sklenjena pogodba, da mora Anglija v slučaju vojne pomagati Portugalski — v tem slučaju torej proti Zedinjenim državam. Tu vidimo ves nesmisel, v katerega je pognal Churchill Anglijo v trenutku, ko je zbudil poželenje Amerike po oporiščih na vzhodnem robu Atlantika.

Jasno je, da so japonski vladni krogi vzeli Hopkinsa posebno na muho. V Tokiju so radovedni, kaj neki nudijo Sovjeti za to izdatno pomoč Zedinjenim državam. Govori se o odstopu Vladivostoka in Murmanska, ki naj služita Amerikancem kot vojaški oporišči. V Tokiju so mnenja, da bi odstop teh oporišč s strani Sovjetije nujno izzval takojšnjo revizijo dosedanjega japonskega stališča napram anglosaškim državam.

Harry Hopkins je v Londonu gotovo poročal o obupnem položaju, v katerem se nahaja sovjetska vlada. Nič ne pojasnjuje ta položaj boljše kot dejstvo, da ameriški oficirji, ki so prispeli v spremstvu gospoda Hopkinsa, sploh niso smeli oditi na fronto, da bi si tam ogledali položaj sovjetske vojske in zmagovito prodiranje nemških in zavezniških armad. Vsekakor obstoja vtis, da Hopkins v Londonu ni zatr-

(PK-Röder-Atlantik)

Nemška protiletalska obramba je zavarovala neki prehod na železniški progi med Vitebskom in Smolenskom. Iznenadenja iz zraka niso več mogoča

(PK-Wette-Pressé Hoffmann)

Planinski lovci na pohodu. Tudi na vzhodni fronti so se sijajno izkazali naši planinski lovci. Mule so njihovi pridni pomagači pri prenašanju tovora in orožja

Anglija izziva v Prednji Aziji

Angleški vladi je po osvojitvi Iraka in Sirije očitno na tem ležeče, da si pridobi za svoje cilje vso Prednjo Azijo. V to svrhu je pričela z novimi spletkami, ki se tičejo predvsem Irana in Afganistana, dve samostojni državi, ki mejita ob Indijo. Samostojnost teh

jeval svojega prepričanja o tem, da bi si sovjeti zamogli pomagati z lastnimi silami iz dosedanega položaja. Hopkins je pač moral v Londonu povedati, da potrebujejo Sovjeti zelo izdatno in uspešno pomoč s strani svojih zaveznikov. Vprašanje, kako naj se pomaga Moskvi, še doslej ni bilo obdelano z nobene strani. V torek je potekla ameriško-ruska trgovinska pogodba iz leta 1937. To pogodbo bodo predvidoma obnovili, vendar ne bo odgovarjala obnova pogodbe niti dejanskim trgovinskim razmeram niti izvedbi oboroževalnih dobav.

Doslej je bilo vedno tako, da so Amerikanci pri oboroževalnih dobavah vpletali tudi svoje politične želje in zahteve. Povsem upravičena je torej domneva, da so Sovjetom stavili v zvezi s pomočjo tudi politične in zlasti teritorialne zahteve.

Japonski listi izražajo mnenje, da je sedaj in spričo omenjenih spletk vsaka možnost diplomatske sprave med Japonsko in anglosaškimi državami popolnoma onemogočena. V zadnjem času se je izkazalo, da je Japonska z vsakim korakom, ki ga je napravila v smeri nove ureditve Vzhodne Azije, trčila povsod na ojačeno obkroževalno politiko Anglije in Zedinjenih držav. S tega vidika bo potovanje gospoda Hopkinsa rodilo menda novih zapletov.

dveh držav je Angležem očitno nevšečna, zato bi hoteli prisiliti tudi njuni vladi, da se uklonita angleškim željam. Anglija hoče iz takozvanih prestižnih razlogov v Prednji Aziji dokazati, da je po osvojitvi Iraka in po kapitulaciji francoske Sirije gospodar situacije.

V to svrhu so si Angleži izmislili novo zvijačo. Iz »bojazni« za Indijo je angleška vlada naročila svojima poslanikoma v Teheranu (Iran ali Perzija) in v Kabulu (Afganistan), naj izžene tamkaj prebivajoče nemške državljane, češ, da tvorijo »peto kolono«. Angleški poslanik v Teheranu je na odgovor iranske vlade, da je v zadnjih mesecih več Nemcev odpotovalo kakor pripotovalo, izjavil, da je ta odgovor vseskozi nezadovoljiv. Jedro vprašanja da s tem sploh ni bilo načeto. Angleški poslanik je vztrajal pri tem, da mora iranska vlada izgnati vse Nemce, ki jih je z ženami in deco vred okrog 2000 po številu. Zanimivo je, da se je angleški zahtevi po izgonu Nemcev priključil tudi sovjetski poslanik v Teheranu.

Po poročilih iz Kabula se je tamkajšnji angleški poslanik slično kakor v Teheranu na nesramen način vmešaval v notranje zadeve afganistanske vlade, ko je zahteval izgon vseh v Afganistanu bivajočih Nemcev. Angleški poslanik je v utemeljitvi svoje zahteve namreč izjavil, da je prisotnost številnih Nemcev na afganistanskih tleh »ogroževanje Indije«. Afganistanska vlada je na to angleško nesramnost odgovorila z ugotovitvijo, da se v Afganistanu nahaja zelo malo Nem-

cev. Vlada je nadalje izjavila, da želi ohraniti i nadalje svojo strogo nevtralnost in da radi tega ne dovoljuje tujcem prav nikakšne politične delavnosti na afganistanskih tleh.

Proti angleškemu podtikanju se je v obeh prizadetih državah dvignil val ogorčenja. V Teheranu in v Kabulu vedo prav dobro, da gre v tem slučaju za izzivanje, ki naj v tej ali oni obliki rodi svoje sadove. Angležem je očitno na tem, da se poruši mir v obeh državah, kjer naj bi vzkliklo v smislu angleških spletk sovraštvo proti Nemčiji. Angleško početje je tem nesramnejše, tako pišejo listi v Iranu, ker vlada v obeh nevtralnih državah vzoren red. Iranci in Afganistanci nočejo imeti nobenega opravka s to vojno. Iranci sami zatrjujejo, da pač ne bi bili izdali potniških dovolil za tiste maloštevilne Nemce, ako bi res tvorili kako »nevarnost«. O tem, kaj je »nevarno« in kaj ne, odloča za Iran samo iranska vlada. Anglija je sedaj razkrinkana tudi v Prednji Aziji.

Roosevelt v notranjih škripcih

Vlada Zedinjenih držav je predložila kongresu zakonski predlog, ki pooblašča vlado, da more odposlati svoje čete po potrebi tudi v področja izven zapadne poloble. Proti tej nakani Roosevelta je dvignila ameriška opozicija svoj glas, zavedajoč se, da pomeni sprejetje tega predloga delno uničenje ameriške svobode odločanja. Amerika je na najboljši poti v zgubo svoje svobode. To se imajo zahvaliti Amerikanci svojemu prezidentu, ki so ga — ne ravno v svojo korist — izvolili že v tretjič, čeprav je že njegovo delovanje v drugi predsedniški dobi pokazalo, da možu ni za mir in blagostanje ameriškega naroda, pač pa za poseganje v evropsko vojno v korist mednarodnemu židovstvu in plutokraciji.

Ni se torej čuditi, da Amerikanci že spregledujejo Rooseveltove nakane. Te dni je velik list »Chicago Tribune« posvaril ameriški kongres, naj ne sprejme omenjenega zakonskega predloga glede uporabe čet izven zapadne poloble. Roosevelt — tako piše omenjeni list — je sklenil več pogodb in zasedel več področij, ne da bi bil vprašal kongres za svoje mnenje. Glede »pogodbe«, ki jo je sklenila ameriška vlada z Islandijo, bo moral pač vsakdo potrditi, da je bila islandskemu vodstvu odločitev tako s strani Amerike kakor tudi Anglije kratkomalo vsiljena. Kongres je prispel tik do samomora. Če bo sprejel predloženo pooblastilo vlade, bo obenem uničil ves severoameriški vladni sistem.

„Ni vzpona, ki ne bi pričel pri korenini narodnega, ljudskega in gospodarskega življenja: pri kmetu.“

Adolf Hitler

Židovsko sovraštvo je brezmejno

V številki 18 našega lista smo poročali o knjigi, ki jo je napisal in razširil v Zedinjenih državah žid Theodor N. Kaufmann, predsednik tako zvané »Ameriške mirovne lige«. V tej knjigi je Kaufmann, kakor smo že omenili, predlagal »sterilizacijo« 48 milijonov Nemcev, ki naj bi jih 20 tisoč zdravnikov s posebno operacijo onesposobilo za razplod. Kaufmann je mnenja, da bi se nemške može in žene v starosti iznad 45 let »lahko oprostilo te operacije«, ki bi pomenila smrt nemškega naroda. Po izvršeni sterilizaciji v Nemčiji ne bi bilo več porodov. Ker umre letno 2 odstotka prebivalstva, bi letno odmrlo 1 milijon 500.000 Nemcev. V dveh generacijah ali rodovih bi se torej po receptu tega odvratnega žida posrečilo uničiti narod, ki je dal svetu največje mislece, pesnike, glasbenike, tehnike, učenjake itd. »Uničenje germanizma«, kakor pravi Kaufmann, bi se potem takem uresničilo kot dovršeno dejstvo...

Človeku primanjkuje besed, s katerimi bi mogel najtočneje označiti brezmejno nesramnost in podlost takega človeškega izrodka in pokveke, kakor je ameriški žid Kaufmann. On zahteva uničenje nemškega naroda približno tako, kakor bi kak učenjak zahteval uničenje tega ali onega škodljivega mrčesa. Kaufmann je tip tistega žida, ki bi se najraje kopal v morju nemške krvi. Ves nemški narod bi najraje uničil potom usmrtnice v masah. Samo zato, ker bi bilo to »nepraktično« in ker ne bi bilo združljivo z »nравstvenimi običaji civilizacije«, se je Kaufmann odločil za »predlog« o sterilizaciji. Poživljeni žid Kaufmann utemeljuje svoj predlog sterilizacije Nemcev takole:

»Ta vojna ni vojna proti Adolfu Hitlerju, tudi ne proti nacizmu, to je vojna narodov proti narodom, in sicer civiliziranih narodov, ki priznavajo luč, proti neciviliziranim narodom, ki ljubijo temo. Hitlerja se radi te vojne ne sme bolj grajati kot cesarja Wilhelma za zadnjo vojno ali Bismarcka pred njim. Ti možje niso svetu napovedovali vojn in vodili borb, bili so le ogledalo, v katerem se zrcali stoletna prirojena težnja nemškega naroda po osvojitvah in po klanju v masah.

To vojno — tako piše Kaufmann — vodi torej nemški narod. Nemški narod se mora zato pokoriti, sicer se še bo vedno vojskoval proti ostalemu svetu. Nemčija je napovedala svetu totalno (celotno) vojno, Nemčija mo-

ra plačati totalno kazen. Ta kazen je edinstvena: Nemčija mora za zmiraj izginiti. Resnično in ne samo v domišljiji. Tu ni srednje poti, ne kompromisa, gre samo za eno rešitev: Nemčija mora za vedno izginiti z zemlje.

Tako je Kaufmann napovedoval v svoji zločinski židovski vnemi, kar niso slutili samo prosvitljeni Nemci z Adolfom Hitlerjem na čelu, temveč tudi največji drugi arijski misleci. Židovska kanakla onstran velike mlakuže bi se hotela pasti ob počasnem umiranju nemškega naroda. Ta velik narod, ki ga židje danes ne morejo več moralno in gospodarsko izsesavati, naj bi torej milostno s pomočjo sterilizacije izginil s površine zemlje. Tu vidimo, da je sovraštvo proklete židovske rase brezmejno. To plemo človeškega izmečka, ki ga cenijo po vsem svetu na okrog 16 milijonov, bi hotelo uničiti narod, ki je po svojih sposobnostih poklican, voditi vso suhozemno Evropo. Kaufmann in z njim milijoni židov si žele uničenje in razkosaanje nemškega naroda, ki naj bi delil usodo — mrčesa... Židu Kaufmannu je Evropa hvaležna vsaj v toliko, da je izblebetal vojni cilj ameriškega židovstva. Sedaj res ni nobenega kompromisa več. V Evropi mora izginiti poslednja sled židovstva! Naj židje osrečujejo

(Scherl-Bilderdienst)

Letalski general Danckelmann, ki je bil kot naslednik pokojnega generala Schröderja imenovan za vojaškega poveljnika Srbije

bedaste Amerikance, v Sovjetiji jih krtači že nemški meč do zadnjega. Kar je v svoji bolni domišljiji zamislil žid Kaufmann za nemški narod, se ne bo zgodilo nikdar. Pač pa se bodo uresničile proroške besede Führerja, ki je nekoč napovedal popolno očiščenje Evrope židovstva, ki je izgubilo vsako pravico do obstoja med delovnimi narodi Evrope.

V juliju potopljenih 407.600 ton sovražnih ladij

Tudi v preteklem tednu nemško letalstvo in nemška mornarica nista mirovali v boju proti Angliji. Tako so nemška letala potopila pretekli petek v vodovju okrog Anglije več ladij, istočasno pa so bombardirala pristaniške naprave na vzhodni in jugovzhodni obali Anglije. Nemške bombe so padle tudi na južnoangleška letališča. V noči na 1. avgusta so nemška bojna letala napadla tudi vojaške naprave ob Sueskem prekopu.

Nemško letalstvo je bilo v borbi proti angleški obiskovalni mornarici tudi 2. avgusta in v noči na 3. avgusta zelo uspešno. Uničilo je iz dobro zavarovanih spremljav pred angleško vzhodno obalo šest trgovskih ladij s skupno 40.000 tonami, med njimi dve petrolejski ladji. Razen tega je bil velik tovorni parnik težko poškodovan. Pri Faröerskih otokih je bila sežgana neka trgovinska ladja. Tudi v noči na 3. avgusta so nemška bojna letala uspešno bombardirala razna letališča na britanskem otoku.

V noči na 2. avgusta je nemško letalstvo bombardiralo tudi britansko oporišče Aleksandrija. V isti noči so angleška letala vrgla nad nekaterimi

mesti severozapadne in severne Nemčije manjše število zažigalnih in razstrelilnih bomb. Par letal je prodrlo do Berlina. Vsled protiletalske obrambe so le posamezna letala dospela do jedra mesta. Civilno prebivalstvo je imelo nekaj izgub. Troje letal je bilo sestreljenih.

Italijani so bombardirali glaso italijanskega poročila z dne 3. avgusta angleško oporišče Malta. V Severni Afriki so nadaljevali artilerijsko delovanje na fronti pri Tobruku. Italijanski letalci so bombardirali kolodvor v Marsa Matruku. V Vzhodni Afriki je neka italijanska kolona pod poveljstvom podpolkovnika Gonella prodrla globoko v sovražne postojanke ter je sovražniku prizadejala težke izgube.

Uspešne dnevne napade nemškega letalstva proti železniškim napravam ob jugovzhodni obali Anglije beleži poročilo vrhovnega poveljstva z dne 4. avgusta. V noči na 4. avgusta so bojna letala bombardirala vojaške naprave v raznih pristaniških mestih ob škotski in angleški-vzhodni obali, med drugim v mestu Hull. Padale so bombe najtežjih kalibrov, ki so izzvale velike

Bombni napad v Zagrebu

Iz Zagreba poročajo: V ponedeljek zvečer je bilo uradno objavljeno sledeče: V ponedeljek predpoldan ob 11.45. uri je neka skrita tolpa v Runjaninovi ulici v Zagrebu vrgla štiri bombe v oddelek ustaške milice, ki je bil sestavljen iz visokošolcev. 28 članov ustaške milice je bilo ranjenih. Štiri napadalce so prijeli na licu mesta. Preki sod jih je takoj obsodil na smrt. Istočasno so postavili 98 židov in komunistov kot sotrudnike in duhovne povzročitelje tega dejanja pred preki sod, ki jih je prav tako obsodil na

smrt. Smrtna kazen je bila že izvršena.

Kakor je ugotovila hrvatska policija, se je skrival eden izmed neposrednih napadalcev par dni poprej v stanovanju zagrebskega rabina dr. Matka Engela. Preki sod je radi tega obsodil tudi rabina na smrt in je bila smrtna kazen izvršena. O ozadju te akcije je pričakovati v par dneh posameznosti.

Mimo tega je bilo v Vukovarju usmrčenih 15 komunistov, ki so zahrbtno streljali na oddelek policije.

Boljševiški upor na Hrvaškem

Uradno poročilo poglavitnega urada

Urad poglavnika dr. Ante Pavelića je objavil, kakor posnemamo po dnevniku »Tagesspost«, dne 6. t. m. obširen opis komunistično-srbskih poskusov motenj v zadnjih tednih.

Uvodoma ugotavlja poročilo, da so angleške radijske postaje 10. julija razširile vest, da bo 14. julija izbruhnil na ozemlju bivše Jugoslavije »upor«. Pred 14. julijem je bilo javljeno, da je

požare. Sueški prekop je bil v noči na 4. ponovno bombardiran.

Nemška letala so po poročilu z dne 5. avgusta severno od Irske potopila v kanalu Sv. Jurja dvoje trgovskih ladij s skupno 10.000 tonami.

V Severni Afriki se je izjalovil pri Tobruku napad jačjih angleških sil ob velikih izgubah za sovražnika.

Nemška bojna letala so v noči na 5. t. m. ponovno bombardirala angleške postojanke ob Suez, kjer je bilo uničenih na tamkajšnji ladjedelnici dvoje trgovskih ladij s skupno 18.000 tonami.

V borbi z angleško oskrbovalno mornarico sta nemška mornarica in letalstvo potopila v juliju skupno 407.600 ton sovražnega ladijskega prostora. Razen tega je bilo veliko število sovražnih ladij tako težko poškodovanih, da jih dalje časa ne bo mogoče vpostaviti v oskrbovalne svrhe. Izgube, ki jih je sovražnik utrpel potom min, v teh številkah niso zapopadene.

Kakor je razvidno iz poročila nemškega vrhovnega poveljstva, so nemška letala bombardirala v noči na 6. t. m. z dobrim uspehom pristaniške naprave na severovzhodu in vzhodu britanskega otoka. Napadi so veljali zlasti letališčem.

V Severni Afriki se je v noči na 4. t. m. zrušil angleški poizkus izpada iz Tobruka v ognju nemške in italijanske artilerije. Sovražnik je imel krvave izgube ter je bilo večje število Angležev ujetih.

Sovražnik je vrgel v noči na 5. t. m. na več mestih zapadne in jugozapadne Nemčije razstrelilne in zažigalne bombe, zlasti na Karlsruhe in Mannheim. Civilno prebivalstvo ima ranjence in mrlje. Osem angleških bombnikov je bilo sestreljenih.

»upor« preložen do 20. julija. V noči na 15. julija se je uprlo v koncentracijskem taborišču Kerestinec osemdeset ujetnikov, ki jim preložitve ni bila znana. Ti ljudje so bili par dni pozneje zopet izročeni oblastem. Med 14. in 20. julijem se je opazilo v področju med Vrbasom in Liko premikanja sumljivih oseb. 20. julija so se pojavile iz gozdov oborožene tolpe, ki so napadle mirne vasi in morale civilno prebivalstvo. Med žrtvami so bile tudi žene in otroci. Tolpe so napadle žandarmerijske postaje ter poškodovale železniške ter telegrafске in telefonske naprave. Nato so bile odposlane edince hrvatske vojske, da bi v kali uničile to zločinsko postopanje. Ugotovilo se je, da so se izza poloma jugoslovanske dr-

(PK-Lessmann-Atlantik)

Nemški pionirji pri polaganju hlodov na zamočvirjene prehode na vzhodni fronti. Po takih poteh lahko vozijo tudi najtežji tovorni avtomobili.

(Presse-Hoffmann)
Generaloberstabsarzt Prof. Dr. Hippke, inspektor celokupne sanitetne službe v nemškem letalstvu. Njemu je poverjen celokupni transport ranjencev in bolnikov z letali.

žave skrivali v šumih in pri srbskih prebivalcih takozvani četniki. Te oborožene četnike so vodili bivši oficirji, pravoslavni duhovniki in učitelji, pa tudi vodilni člani bivše komunistične stranke v Jugoslaviji. Srbske prebivalce so prisilili, da so jim sledili v gozdove, kjer so bili oboroženi v svrhu napadov. Denar so dobivali voditelji četnikov od židov. Kjerkoli so se pojavili, so prišli z rdečimi zastavami ter se imenovali »rdečo vojsko«. Delili so letake komunistične vsebine ter skušali prebivalstvo nahujskati k borbi proti osovini, češ, da so sovjetske armade ž v Zagrebu in Banjaluki. Vojaške in ustaške edince so v področju Vrbasa obkolile komunistično-srbske tolpe. Nahujskani prebivalci so se sami javili oblastem. Končno izčiščenje gozdov je samo še vprašanje časa.

Socializem v praksi

Dne 20. julija je bil izdan zakon, ki je v Reich-u izboljšal in povišal doseganje socialne podpore. Gre za invalidske, nameštenske, rudarske in starostne zavarovalnine.

Po tem novem zakonu dobijo prejemniki invalidskih in starostnih podpor 6, vdove 5, sirote pa 4 Reichsmarke mesečno več, kakor doslej.

Nadalje je z istim zakonom urejeno bolniško zavarovanje prejemnikov podpor iz invalidskih in pokojninskih zavarovalnic, ki doslej za slučaj bolezni niso bili zavarovani. Ustanovilo se je odgovarjajoče bolniško zavarovanje, ki jim bo v bolezenskih primerih nudilo zdravniško pomoč in zdravila.

Državni minister dela je istočasno zvišal državne dodatke malim rentnikom. Povišanje se ravna po velikosti občin, v katerih bivajo. Rentniki brez sooskrbovanih gospodinjstev članov dobijo 5 do 6, če imajo enega člana v sooskrbi, pa 7 do 8 RM mesečno. Za vsakega nadaljnjega sopođpirajočega gospodinjstevskega člana, se razen tega poviša državni dodatek še za 5 RM mesečno.

To je trinog Stalin

Bivši nemški komunist K. I. Albrecht o vzrokih in učinkih Stalinove strahovlade - „Stalin ne more več nazaj, on mora v lasten pogin“

II.

Iz knjige »Der verratenen Sozialismus« smo v zadnji številki objavili spomine bivšega nemškega komuniste K. I. Albrechta iz ječ boljševiške Rusije. V naslednjem nam opisuje Albrecht vzroke in učinke Stalinove strahovlade. Karl I. Albrecht piše v knjigi, ki je v peti izdaji izšla že l. 1939, sledeče:

»Stalin se vzdržuje na oblasti na ta način, da naroča uničenje ne samo svojih nasprotnikov in sovražnikov, temveč tudi svojih zvestih hlapcev, ako je njih vpliv skupno z oblastjo prevelik. Akopprav trepetajo funkcionarji njegove vladavine globoko v podeželju dan za dnem za svoj položaj in za svoje življenje, so mu — Stalinu — vendarle zvesti, kajti konec njegove oblasti bi pomenil konec vsega sistema in tako tudi sigurno konec njihovega obstanka. Tako sta zloglasna GPU in uradništvo fundament ali temelj, na katerem počiva oblast Stalina. Desettisoči strankinih funkcionarjev, strokovnih tajnikov in državnih uradnikov skupno z GPU jamčijo za njegovo neomejeno oblast, za njegov teror in njegovo absolutistično diktaturo. Ko izvršujejo Stalinovo voljo, izvršujejo obenem svojo lastno voljo. Kar hoče Stalin, hočejo tudi oni sami: Oblast, čast, korist...

Eni izmed njih so zapisani Stalinu na življenje in smrt. Nato prihaja veliko število štrebarjev in sebičnežev, ki vidijo v izvrševanju Stalinove volje vedno večje razširjanje lastne oblasti. Tu vidimo inženjerje, tehnike in gospodarske diktatorje, ki malikujejo svojemu »velikanu«, tankaj zopet vidimo oficirje in komisarje GPU, gospodarje nad življenjem in smrtjo milijonov. Ti ljudje živijo v stalnem upanju, da svoje strašne oblasti s pomočjo Stalina ne bodo samo obdržali, temveč celo razširili po vsem svetu.

Vsi ti ljudje vidijo v nasprotniki Stalina nevarnost, ki ogroža njih same. V padcu Stalina pa vidijo lasten padec in pogin. Oni vedo prav dobro, da po porazu svojega gospodarja nimajo pričakovati niti od strani opozicije niti od strani kakega novega sistema kakršnokoli milost, a kamo-li, da bi potem ohranili svoje položaje. Oni vedo, da bi bilo maščevanje tem hujše, čim višji je njihov položaj in čim večja je njihova oblast v stalinski dobi. Radi tega in samo radi tega je Stalinova oblast dejansko in resnično neomejena. Radi tega in samo radi tega ima Stalin v stranki, državi, v strokovnih organizacijah in v vsemogočni GPU neomejeno število slepih pokornežev. Radi tega je vsak poskus posameznikov ali skupin, upreti se Stalinu in poskusiti njegovo odstranitev, moral klaverno izpodleteti.

Mimo tega pritiska na vso deželo strašna despotija, ki je možna samo nad ljudmi, ki so postali vsled strašnih muk in neusmiljenega preganjanja kreature brez vsake moči, polne bojazni in brez vsake duševne moči. Stalin je znal, kakor nikdo pred njim, podžgati najnižje instinkte človeka: oblastiželjnost, nezvestoba in štrebarstvo ter jih napraviti kot podlago svoje vladavine in moči.

Bojazen pred naslednjim dnem: to je zrak, v katerem živi 170 milijonov. Vsak izmed njih — od najvišjega državnega uradnika in generala do zadnjega sovjetskega vojaka ali predsednika kakega vaškega kolektiva — se trese od strahu pred izdajstvom, ki ga obdaja in ki mu prinaša samo smrt. Ti ljudje so podobni zverinam, ki se stalno bavijo samo z mislijo, kje v bližini se nahaja kak sovražnik, nevoščljivec ali denuncijant, da bi hitreje kot njihovi dozdevni sovražniki, ki bi lahko postali njegovi grobarji, zamahnil k smrtnemu udarcu.

To ozračje laži in himbe, farizejstva in obrekovalstva je prav tako Stalinovo delo kakor armada funkcionarjev, ki jih je vzpostavil in ki nosijo njegovo oblast. To je tajnost Stalinove dozdevne veličine in neomejene oblasti.

In narod? Narod molči. Moj poklic mi je dal priliko, da sem prišel prav globoko v široke plasti ljudstva. Povsod sem mogel ugotoviti sledeče: Ljudstvo, ki mora težko delati, je prežeto neizrečnega sovraštva proti Sovjetiji. To ljudstvo smatra Sovjetijo kot vladotujcev, ki izjemajo prebivalstvo Sov-

jetske Unije in ki so ga privedle do strašne bede.

Govoril sem v teh dolgih desetih letih s tisoči kmetov, delavcev in številnimi pripadniki bivše in sedanje inteligence. Vsi brez izjeme so imeli samo eno željo: Padec sovjetskega režima in novo ureditev vsega življenja.

Stalinu in njegovim kompanjonom v teh letih ni uspelo niti med delavci, ki ga jedko sovražijo in ki ga niso nikdar priznali kot »njihovega«, niti med kmeti, ki ga proklinjajo kot svojega grobarja, pridobiti ono ljubezen in spoštovanje, ki bi moralo obdajati »socialistično« vladotujstvo kot prvi izid njenega gospodstva.

Nikdo ne verjame tudi najbolj rafiniranim propagandnim poročilom o takozvanih uspehih socialističnega gospodarstva v Sovjetiji ter o »hlapčevanju« in »življenjem suženjstva« v ostalem svetu. Ves narod ve, da je vse, kar mu ta propaganda pripoveduje, samo laž in bluf.

V tem ogromnem in bogatem prostoru, ki vsebuje vse zaklade, katere potrebuje človek za svoje delo in srečo, je 170 milijonov ljudi delalo s požrtvovanjem v veri, da bodo prvič v zgodovini človeštva uresničili »socialistični raj«.

Vera in zaupanje sta se zadušili v morju krvi, izdajstva in laži. Upanje na boljšo bodočnost je mrtvo. Iz te vojne vseh proti vsem ni nobenega mirnega izhoda več. Stalin ne more več nazaj. On mora naprej v svoj neizogibni pogin.

Nikdo ne ve, kedaj bo prišel njegov pogin. To lahko traja še par let. Prav tako po lahko vsakega trenutka, danes ali jutri, ena sama iskra izzove eksplozijo. Pogin boljševiškega režima bo še strašnejši in bo zahteval še večje žrtve v blagu in krvi, kakor so jih doprinesli narodi Sovjetske Unije v obeh preteklih desetletjih.

Nekaj podatkov o Volgi

Volga je največji veletok Evrope. Njena dolžina znaša 3964 kilometrov. Volga izvira na Valdajski planoti v višini 228 metrov nad morjem ter se izliva v širokem ustju v Kaspiško morje. Ako si hočemo vsaj malo predstaviti ta ogromen veletok, moramo pomisliti, da znaša širina Volge pri Tveru 200, pri Nižnem Novgorodu 850, pri Kazanu 1500 in pri izlivu v Kaspiško morje okrog 8000 metrov. Ploščina, ki jo zavzema Volga, znaša 1.459.000 kvadratnih kilometrov. Volga je v dolžini 3431 kilometrov plovna. Potemtakem je Volga najvažnejši veletok evropskega dela Sovjetske Unije. Več kot polovica vsega notranjega vodnega prometa se odvija na Volgi in na njenih dotokih. Najvažnejša pristanišča so Astrahan, Caticin, Nižni Novgorod in Ribinsk. V ustju Volge je ribarstvo velikega gospodarskega pomena.

Italijani so potopili angleško podmornico »Cachalot«. Kakor je razvidno iz italijanskega vojnega poročila, je neka laška torpedovka pod poveljstvom poročnika Rusica naskočila angleško podmornico »Cachalot« (1500 ton) ter je isto preprala na dva dela. Podmornica, ena izmed največjih edinic te vrste v angleški mornarici, se je kmalu nato potopila. 91 mož posadke so Italijani rešili in ujeli.

Našim prijateljem in čitateljem!

Naročnina za »Stajerskega Gospodarja« se sedaj že lahko vplačuje na naš poštno-čkovni račun »Postscheckkonto Wien Nr. 55030«. Pri vplačevanju naročnine je treba natančno paziti na računsko označbo.

„Štajerski Gospodar“

Postscheckkonto Wien Nr. 55030

GOSPODARSTVO

Davki bodo 1941 vrgli 30 milijard RM

Finance Reicha so ne oziraje se na trajanje vojne zavarovane

Državni tajnik v finančnem ministrstvu Fritz Reinhardt je napisal za časopis »Deutsche Steuerzeitung« poročilo o ugodnem razvoju dotoka davkov v Reichu. Po poročilu omenjenega visokega funkcionarja finančnega ministrstva je znašal davčni proračun za računsko leto 1940 27,2 milijard RM. Za tekoče leto 1941 je bil davčni efekt proračunjen na 30 milijard RM. Razvoj v dosedanjem delu računskega leta 1941 je tako ugoden, da bo davčni efekt celo presegal proračunanih 30 milijard RM. Spritno takega razvoja našega davčnega dotoka so finance Velike Nemčije, ki so v najboljšem

redu, zavarovane ne oziraje se na trajanje vojne.

Državni tajnik Reinhardt je pri tej priliki povdral, da so vse vesti o tem, da zahteva vojna »splošno premoženjsko oddajo« ali celo »zaplenbo hranilnih vlog«, gola neumnost.

Ugotovitve državnega tajnika Reinhardta so dragocene, ker dokazujejo, da so v sedanjem vojskovanju urejene finance zelo važen činitelj za doseg končne zmage. Ugoden razvoj dotoka davkov po dokazuje nenadkriljivo disciplino in zavest državljanov, ki na ta način pomagajo našim vojakom na fronti.

× **Gospodarstvo žitaric v Romuniji.** V Romuniji je država izboljšala dosedanje gospodarstvo z žitom. Pri letošnjem pridelku žitaric vsih vrst, ki prav dobro izgledajo, bo država že pri kmetu popisala in potem po potrebah odkupila in odpoklicala vse kmetom za lastno uporabo nepotrebne presežke. Cene in zaslužki dopuščenim trgovinam žita so določene, v istih je pa seveda vkalkuliran tudi odgovarjajoč zaslužek, ki ga mora imeti kmet kot pridelovalec.

× **Na Slovaškem** so v nekaterih krajih začeli z mlačvo pšenice in rži. Prva poročila potrjujejo pričakovanja o dobri žetvi, ki je za 20 do 30 odstotkov boljša od lanske.

× **Ureditev živalske prehrane v protektoratu.** V češko-moravskem protektoratu so nedavno izdali odlok o uporabi krmil, ki točno našteva kaj je dovoljeno uporabljati za krmo živali. Namen odredbe je, preprečiti uporabljanje za živinorejo tistih pridelkov, ki so potrebni za ljudsko hrano.

× **Dobra letina v Francoskem Maroku.** Po poročilih, ki so jih v Parizu dobili iz Maroka, bo letos v tej francoski koloniji prav dobra letina. Upajo, da se bo višek pridelkov lahko odstopilo materni zemlji, kar bo Franciji v prehranjevalnem pogledu koristno.

× **Pšenica v Številkah.** Pšenica je že od nekdaj važen poljedelski pridelek, ki je v prehrani ljudstva igrala in še igra svetovno-gospodarsko vlogo. Na vseh kontinentih jo gojijo, milijoni rok so zaposleni pri njeni setvi, žetvi in razpošiljavi. V naslopnem sledi nekaj števk, ki prikazujejo količino pšenice, pridelane v letu 1940-41. Evropa brez Sovjetije 38, Severna Amerika 37,50, Azija 19,90, Afrika 4, Ibero-Amerika 9,50 in Oceanija 3,80 milijonov ton. Skupno je cel svet pridelal 112,70 milijonov ton tega plemenitega zrnja.

× **Lan in konoplja** sta važni industrijski rastlini. Leta 1933 so v Nemčiji imeli 4900 hektarjev nasadov lanu in 200 hektarjev nasadov konoplje. V letu 1940 so pa že posejali 105.000 hektarjev zemlje z lanom in 22.500 hektarjev s konopljo. Letos bo tudi količina pridelane konoplje dosegla načrtno višino.

× **Sejem za klavna goveda bo v sredo, dne 13. avgusta v Marburg-u,** ker se isti dne 6. avgusta iz tehniških razlogov ni vršil. Kakor navadno, je tudi tokrat živino prignali dan prej do 20. ure.

× **Cene krompirja.** Oblast je določila nove cene spodnještajerskemu krompirju, ki so stopile s 3. avgustom v veljavo. Prodajne cene kmetovalcev se gibljejo med RM 9,40 in 11.—, za razpošiljalce veletrgovcem med RM 10.— in 11,60, v veleprodaji trgovcem na drobno med RM 11.— in 12,60, v prodaji potrošnikom pa med RM 14.— in 16. za 100 kg.

× **Zvišani davki v Srbiji.** Proračun Srbije, ki šteje sedaj 4,7 milijonov prebivalcev, znaša za čas od 1. julija do 31. decembra 1941 skupno 1 milijardo in 340.573.800 Din. Proračun bivše Jugoslavije je znašal, kakor znano, okrog 13 milijard. Sedanja srbska finančna uprava je morala v primeri s prejšnjo obdavčitvijo zvišati direktne davke skoro za 90, indirektno pa za 40 odstotkov. V srhro kritja ogromnih potreb bodo morali seči po novih zvišanih davkih.

× **Turčija hoče pridelovati bombaž.** V to svrhu so namočili severno od Smirne veliko dolino umetnim potom.

× **V Argentini zopet uničujejo koruzo.** Kakor znano, imajo nekatere prekomorske zemlje, ki so v pretežni meri poljedelske, velike težave z oddajo poljskih pridelkov. Posebno pšenica in koruza, ki je pred vojno šla na evropska tržišča, tvori višek, ki ne veje, kam z njim. Da se poljedelcem tozadevno krizo olajša, kupujejo vse te presežke čez domačo uporabo vlade dotičnih držav, ki so pa koncem konca prisiljene vse tako odkupljeno blago uničiti, da najdejo prostor za novo odkupljene viške. Tako je na primer argentinski minister za poljedelstvo radi tega ravno izdal odlok in navodilo za uničenje zalog od leta 1939 in 1940. V tozadevnem navodilu objasnuje, da je koruza po več kakor enoletnem ležanju v silosih postala neužitna. Hkrati priporoča argentinska vlada, da bi se na mesto premoaga, uporabljalo koruzo kot gorivo. Tako izgleda gospodarstvo liberalističnih držav!

× **Kultura soje** se je v Srbiji dobro obnesla. Na področju vojaškega poveljnika v Srbiji je doslej obdelanih 9000 oralov zemlje s sojo. 6000 oralov odpade na Srbijo, 3000 pa na srbski del Banata.

Polenitev čebel

Ze oddavna stavijo čebelo v posnemanje vsemu svetu kot vzornico pridnosti. Kakor se majo temeljiti vsem dosedanjim dognanjem in moralnim oporam, tako prete nova opazovanja, ki jih je izvedel neki švicarski učenjak, spraviti tudi čebelo z njenega zavdanja vrednega odličnega mesta. Učenjak je bil v gostih pri nekem koptskem veleposestniku v gornjem Egiptu. Ta mu je postregel tudi z zelo okusnim čebelnim satovjem domačega pridelka. Pri jedi sta se menila o donosnosti čebeloreje, pa je Švicar ves začuden dognal, da v donosnosti zelo zastaja egiptska čebela za povprečkom evropske sestre. Pri tamošnjem podnebjem in posebnih pogojih za rast (troje pridelkov letno), bi bilo pričakovati pač baš nasprotnega.

Pameten Švicar se je odločil k mnogo obetajočemu poizkusu, da uvede v gornji Egipt evropske čebele. Rečeno, storjeno in je bilo veselo gledati naše čebele, ko so že v februarju pridno brale po travnikih. V tuji okolici so se takoj vrgle na deteljno lucerno, ki so jo poznale že z doma in na cvetoče marelice. Šele polagoma so se navadile na obiskavanja tujih rastlin. Potem so pa neumorno polnile sat za satom, kolikor so jim tudi odvezali medu. Poizkus se je sijajno obnesel in so nanosile švicarske čebele mnogo več kot dvakrat več medu kakor domače. Prav dobra se je videla misel uvedbe pridne evropske čebele namesto egiptskih »lenuhinj« in bi dala tudi trgovsko lepe dobičke.

Kakor pri vsakem poizkusu, pa je bilo treba tudi tukaj večletnih opazovanj. Tu pa so opazili nepričakovano dejstvo, ki je na mah razblinilo v nič vse nade na trgovski dobiček, za raziskovalca in ljubitelja narave pa je prineslo to opazovanje zanimivo okolnost. Že v drugem letu reje je pridnost čebel znatno popustila, evropske so dajale pa še vedno polovico več medu od domačih. Pozneje pa je donos medu padal od leta do leta in peto leto ni bilo nobenga razločka več v pridnosti domačih egiptskih in evropskih uvoženih čebel.

Kako bi si razlagali to popustitev pridnosti pri evropski čebeli? Verjetno je, da se je polagoma prilagodil na gonski samoobranitveni čut novim življenjskim okolnostim. To izkustvo čebel je dognalo, da se ni bati mrzle zime in brezcvetne dobe, pa so čebele omejile svojo delo le na najpotrebnejšo mero: za ohranitev in vzrejo potomstva. Bodisi temu že tako ali tako, poizkus je pokazal, da tudi rekovna pridnost čebel ni nikakšna čednost, temveč železna nujnost v boju za obstanek.

UMNI KMETOVALEC

Pobude za kmetško delo v avgustu

Skrajni je čas, da dovršimo započete gradnje gospodarskih poslopij, silaznih in gnojnih jam. Vse strehe pregledamo in prekrijemo pokvarjene. Popravljamo tudi poti, ograje, mostove in kanale.

Rast rastlin se bliža h kraju in že spravljamo plodove svojega dela. Kolikor je tudi važno pravilno vskladiščenje plodov in njihovo vnovčevanje, ker se nam z njimi vračata vloženi kapital in delo v tekoči rastni dobi, vendar skrb za pravilni razvoj teh opravkov ni glavni posel gospodarja, temveč priprave za bodočo rastno dobo. Zopet bomo pregledali orodje, ki ga bomo rabili pri jesenskih poljskih delih, sortirali, razkužili in izmenjavali bomo seme. Nabavljali bomo umetna gnojila in druge potrebščine, da v delu ne bo zastoja. Vse to bomo opravili smotno po gospodarskem načrtu, ki smo ga pred žetvijo sestavili.

Poljedelstvo: V višjih legah žanjemo še žita, a z vpregami vozimo žito domov, kjer ga mlatimo. Istočasno preoravamo in prašimo strnine. Strogo se držimo načela, da se morajo strnine takoj prevrniti, ker le s tem preprečimo premočno osušenje vrhnjega sloja zemlje, ki vsebuje največ koristnih bakterij. Zaradi osušenja delo bakterij na prevarjanju težko topljive hrane v lahko topljivo preneha, a to je velika škoda za kmeta, ker rastline ne bodo našle dovoljno hrane za svojo rast. To izgubo ne moremo z ničemer nadomestiti in nas bo topla vso prihodnjo rastno dobo. Zaradi praha, kakor že ime samo kaže, pridobi zemlja pravilno drobno grudnato strukturo, v kateri vsaka rastlina najbolje uspeva. Na spraseni njivi izkljuje plevel, ki ga uničimo s poznejšim oranjem. Brez praha si torej umno poljedelstvo ne moremo zamisliti. Razen rastlin, ki smo jih že v navodilu za julij omenili, sejemo po ponovnem preoravanju praha olinato repico in inkarnatko. V krajih, ki trpe zaradi spomladanske suše, sejemo konec avgusta tudi travne mešanice, domačo deteljo in lucerno. Do mraza se rastline toliko opomorejo, da jim ne more več škoditi, dajo pa nam 1—2 od kosa več v prvem letu. Sejemo jih brez zaščitnega posevka (žita). Spravljamo rani fižol, lečo, konopljo, rani in srednjepozni krompir in pokosimo semenske detelje čim so dozorele.

Travniki in pašniki: Kosimo otavo. Sedaj se vidi, ali je bilo obdelovanje travnikov pravilno, ker suša le dobro gnojenim in negovanim travnikom manj škodi. Po košnji otave postopamo kot po glavni košnji. Isto velja za pašnike, kjer spoznamo, od kolike je vrednosti pastir, kateremu smo poverili njihovo negovanje.

Vrtnarstvo: Le umni vrtnar najde v tem mesecu še vsega dovoljno v svo-

jem vrtu. Konec meseca sejemo redkvico, motovilec, zimsko solato, špinat, radič itd. Konserviramo paradižnike. Spravljamo srednje rani krompir, v višjih legah rani. Pospravimo čebulo in česenj. Skrbimo, da pravočasno oberemo semenje zelenjadi in cvetic, saj je domače najboljšo.

Sadjarstvo: Zgodnje sadje obiramo in ga vnovčujemo. Ostalemu stavljamo opore in sproti pobiramo odpadle plodove, ki jih krmimo prašičem, da obenem uspešno zatiramo zavijača. Začnemo z napravo sadnih sokov, vkuhavanjem in sušenjem sadja.

Vinogradništvo in vinarstvo: V primeru potrebe škropimo še z 1½%no modro galico, kateri dodamo apneni acetat zaradi uničevanja grozdnega sukača. Pazljivo opravimo tudi drugo žveplanje, vršičkanje, prikrajševanje zalistkov in tretjo kop, ali vsaj požanje večji plevel. V kleti opravimo redno čiščenje, dolivanje sodov in čuvamo klet pred preveliko vročino.

Gozdarstvo: Končamo sečnjo v hribih.

Živinoreja: Razumen gospodar je skrbel, da mu tudi v tem mesecu ne primanjkuje zelene krme. Zgodaj posejano zeleno koruzo že kosimo. Sečkamo in ensiliramo. Mešamo jo z deteljo in drugim odpadki. Živino pasemo in jo držimo kolikor mogoče delj časa na svežem zraku. Gospočinja pripravlja nasad poznih piščancev. Izpraznimo gnojišča in zvozimo gnoj na za gnojenje dočena polja, kjer ga zložimo v večje kupe ali pa raztrosimo in takoj plitko podorimo. Svinje, namenjene za zakolj, začnemo pitati. Isto velja za vole, ki jih zamenjamo z mlajšimi.

Česa naj čim več pridelamo?

Dandanašnji vsi gledamo na kmeta. On prideluje naš vsakdanji kruh. Ali ga bo pridelal dovolj? Kdor je doživel svetovno vojno — bodisi, da je bil tedaj doma na kmetih, pri vojaki ali pa v mestu, dobro ve, kaj pomeni beseda: Skrb za kruh.

Da bo dovolj hrane, se mora pobrigati skupnost, to je država, a tudi vsak posameznik. V časih, v katerih živimo, lahko pričakujemo razne ukrepe, da bi na isti površini pridelali čim več živeža. Isto željo pa bo imel seveda tudi vsak posameznik zase, ki ima — čeprav le majhen — kosček zemlje.

Kdor nima dovolj vpogleda v bistvo kmetijske proizvodnje, bi kaj lahko prišel do zaključka: »Pridelajmo veliko žita, morda celo pšenice, zakaj moka in kruh, to je, kar iščemo. Zasejmo več žit in zmanjšajmo površino krmskih in drugih rastlin.« Tak sklep bi bil popolnoma zgrešen. Ne kruh dobesedno,

ampak hrana je tisto, kar potrebujemo.

Kmet bo gledal — ali vsaj naj bi gledal — da bo najprej pridelal hrano zase in za družino. Sele kar preostaja, bo za prodaj. A hrane nam ne dajejo samo žitarice, hrana je na primer tudi krompir ali celo — trava ali detelja. Res, človek trave ne je, a iz nje nastaja meso, mast in mleko.

S katero rastlino črpamo iz svoje zemlje največ hrane? To ve najbolje bajtar, ki bo na svoji mali njivici pridelal krompir, zelje in druge rastline, a ne pšenice. Več hranilnih snovi z iste površine dajejo okopavine, vrtno rastline, primerno gojeno sadje in tudi krmne rastline, manj žitarice. Ali bomo zaradi tega sejali manj žita? Najbrž ne, ker je pravilno kolobarjenje brez žita nemogoče. A gotovo ne bomo povečali površin, zasejanih z žitaricami.

Če hočemo pridelati več hrane, bomo v prvi vrsti pazili na pridelovanje okopavin in krmnih rastlin, to se pravi, skrbeti bo treba najprej za pravilno obdelovanje, gnojenje in dobro seme za te rastline. Posledica tega pa bo, da se bodo sami od sebe povečali tudi pridelki pri žitaricah. Če imaš več in boljše krmo, boš imel več gnoja za krompir, peso in druge okopavine, zemljo dobro pognojiš in jo temeljito obdeluješ. Na tako pripravljeni njivi pa zraste potem — po okopavini ali krmni rastlini — tudi več žita.

Menim, da je prav, ako naravnost s prstom pokažemo na to osnovno načelo v kmetijstvu, ker je izrednih časih vedno nevarno, da bi kdo z izrednimi ukrepi hotel doseči uspeh. Uspeha pa ne bo in ne more biti v nobenem primeru, kjer koli bi prestopili osnovna načela kmetijstva, ki izvirajo iz narave.

Se enkrat ponovimo: Tudi v sedanjih časih — da sedaj še bolj kot kdaj prej — naj velja geslo: Dvignimo najprej pridelke krmnih rastlin (travnikov) in okopavin po količini in kakovosti. Vse ostalo bo temu sledilo. Druge poti ni, da bi pridelali več hrane na isti površini. O. M.

km Vse za izboljšanje in povečanje kmetijskih pridelkov. Na izboljšanje in napredek kmetijstva se nikjer ne polaga toliko važnosti kakor v Nemčiji. Vzemimo delujeta znanost in tehnika, teoretično in praktično, kako prisiliti zemljo, da bo nudila še večjo in boljše žetev. Pred kratkim so na nekem vzornem posestvu pri Lohhof-u v Bayern-u mnogoštevilnim kmetom, poljedelskim strokovnjakom in učenjakom predvajali ter teoretično in praktično prikazali uporabo najnovejših poljedelskih strojev za obdelovanje in pripravljanje zemlje. Pri tem so občudovali celo vrste novega orodja, priprav. strojev in pripomočkov, ki so se po večletni praktični preizkušnji obnesli. Videli so doslej še neznane pluge, brane, naprave za vrtnanje zemlje, kombinirane stroje, ki hkrati opravljajo več del, vlačilne pluge, pluge sejalice itd., kar se bo v dohodnem času začelo izdelovati

MALE VESTI

* Vsi otroci Spodnje Stajerske brez ozira na jezik imajo izgled na veliko bodočnost. Dne 1. avgusta je urad Volkswohlfahrt organizacije Steirischer Heimatbund širom Spodnje Stajerske otvoril 42 otroških vrtcev, ki jim bo v teku tega leta sledila otvoritev še otvoritev nadaljnjih 70 takih vzgojno-koristnih igralnih šol za naše malčke. Slavnostni otvoritvi v Luttenberg-u in Rast-u je prisostvoval sam Bundesführer organizacije Steirischer Heimatbund Franz Steindl. V svojem globoko zajetem govoru je med drugim dejal: „Mi hočemo, da z otroki Nemcev sedijo otroci Stajercev, čeprav se ne obvladajo nemščine. Mi hočemo, da vsi, ki tukaj živijo, hodijo po enaki poti. Vsi so nam dobrodošli in bodočnost je vsem enako odprta. Izgledi so za vsakega poedince veliki, vsak, ki hoče sodelovati, je član nemškega ljudstva. Kakor radi jezika ne sme biti razlike, naj tudi družabni položaj poedince ne tvori razlik. Noben ni previsok in noben prenizek. Otrok pomožnega delavca naj sedi z otrokom najvišjega uradnika; otrok rokodelca z otrokom kmetu. Tukaj ni razlik, to so samo otroci.“

* **Važno za lovce.** Sef civilne uprave na Spodnjem Stajerskem, pooblaščenec za lovske zadeve, je izdal odlok, da morajo zakupniki občinskih lovskih revirjev, komisarični lovski upravitelji ter lastniki lastnih lovišč do 21. avgusta t. l. svojim pristojnim lovskim mostrom v svrhu pristanka sporočiti naslove svojih lovskih čuvajev. Tekom 8 dni po dobljenem pristanku, je pri pristojnih političnih komisarijih zaprositi za potrdilo čuvajev.

* **Tečaj Rdečega križa,** ki ga vodi dr. E. Klinz, so otvorili v Bad Radeinu.

* **Mestno kopališče v Marburg-u** je do 19. avgusta radi popravil in čiščenja zaprlo.

* **Vzgledna dražina.** Kmet Josef Löffler v Finkenhubel-u pri Neurode ima devet sinov in zeta, ki služijo vojske.

* **Opremljene sobe v Marburgu niso pod stanovanjsko zaščito.** Stanovanjski urad političnega komisarja za mesto Marburg, do 17. avgusta t. l. radi reševanja nujnih stanovanjskih zadev, ne bo sprejemal strank. Hkrati razglasa spremembo dosedanjih predpisov, ki glasi, da je odslej oddajanje opremljenih sob v najem, dovoljeno brez vseh prijav ali pristanka stanovanjskega urada.

* **Cestna dela na Spodnjem Stajerskem.** Kot uvod k ureditvi in izpopolnitvi cestnega omrežja na Spodnjem Stajerskem so 5. avgusta ob navzočnosti šefa civilne uprave Reichstatthalter-ja in Gauleiter-ja dr. Uiberreither-ja otvorili delo za betoniranje državne ceste Marburg-Frauenheim. Za enkrat je na Spodnjem Stajerskem 500 kilometrov cest v delu. Zaposlenih je 12.000 delavcev.

* **Darilo mesta Zagreb nemški vladi.** Mesto Zagreb je podarilo nemški vladi v najlepšem delu mesta grad in posebno zemljišče za namene nemškega poslaštva.

* **Nemško-hrvatska železniška pogajanja.** V Wenu se nahaja hrvatska delegacija pod vodstvom državnega tajnika Josipa Markovića. Omenjena delegacija se pogaja s pristojnimi nemškimi činitelji v raznih zadevah medsebojnega železniškega prometa.

* **Enotno vodstvo vodnega gospodarstva z električnim tokom.** Führer je odredil za vse naloge vodnega gospodarstva ter gospodarstva z električnim tokom novo ureditev pod enotnim vodstvom. Doslej so se reševale te naloge v delokrogu štiri različnih ministrstev. Sedaj je Führer imenoval dr. Todta za generalnega inspektorja za vodo in elektriko. Generalni inspektor za vodo in elektriko ima položaj in delokrog državnega ministra. Dr. Todt bo tudi po tem imenovanju obdeloval svoje dosedanje naloge. Gradnja cest, vodnih cest, elektraren in ureditev gradbenega gospodarstva so v smislu te nove ureditve v interesu zvišanih storitev, enotnega vodstva osebja ter v smislu bistvene poenostavitve uprave združene v enih rokah.

* **Nemški voditelji pri poglavniku dr. Pavellcu.** Voditelj Nemcev na Hrvaškem, Branimir Altgayer, je obiskal te dni poglavnika dr. Ante Pavelića, notranjega ministra dr. Artukovića, zunanjega ministra dr. Lorkovića in poljedelskega ministra dr. Dumandžića. Altgayer je pri tej priliki s hrvatskimi ministri razpravljal o zadevah ki se tičejo Nemcev na Hrvaškem.

* **Smrtna kazen za kurjega tata.** Posebno sodišče v Berlinu je na osnovi odredbe o ljudskih škodljivcih obsodilo 30-letnega Paul Seegerja iz Spandau-a radi težkega zlačina ponovne kraje v 50 slučajih na smrt in na trajno izgubo častnih pravic. Obsojenec je izkoriščal zatamnitev ter je v času od oktobra 1939 do februarja lanskega leta izvršil petdeset kurjih tatvin. Seeger je uporabljal v ta namen zadnji vlak cestne železnice, nakar je kradel kure pri majih posestnikih na zapadu Spandau-a. Ukradene kure je zaklal takoj na licu mesta, včasih celo desel do dvanajst kur. Svoj plen je potem prodal v Berlinu. Skupno je ukradel 440 kur, dve raci, eno gos in dva kunca v skupni vrednosti 4300 Reichsmark. Predsednik berlinskega sodišča je v utemeljitvi obsodbe poudaril zlasti dejstvo, da je obsojenec oškodoval manj premožne sonarodnjake, ki so si perutnino nabavili kot dodatek za prehrano.

* **Beg iz Sirije.** Kakor poročajo listi, je doslej prispelo že nad 100.000 sirijskih in libanonskih državljanov v Turčijo. Ti ljudje so prispeli na mejo na begu pred Angleži brez vizuma.

* **Kit vlovljen ob španski obali.** Španski ribiči so ujeli te dni v bližini pristanišča La Corina mladega kita, ki je tehtal 2000 kilogramov. Ogromen morski sesalec je bil dolg 8 metrov.

* **Priljetni židovski ponarejevalci.** V Nizzi so oblasti aretirale celo kompanijo „nemških“ Židov, ki so se bavili s ponarejanjem potnih listov. Za velike denarne svote so prodajali potne liste za Peru in Portugalsko.

* **Počastitav Hindenburga.** Dne 3. avgusta na obletnico smrti vojskovodje in predsednika države Generalfeldmarschall-a von Hindenburg-a, je General der Artillerie Weyrer po nalogu Führer-ja položil venec na krsto velikega pokojnika, ki leži v grobnici častnega državnega spomenika v Tannenberg-u. Tam postavljena stalna častna straža je ta dan bila ojačena kot častniška častna straža.

* **250.000 gasilcev v Londonu.** V Londonu nameravajo izuriti 250.000 gasilcev, ki jih hočejo uporabiti za boj proti nevarnemu elementu.

* **Nemška milica na Hrvaškem.** V okviru ustaške organizacije, bodo glasom nemških časopisnih poročil iz nemške narodne skupine na Hrvaškem ustanovili posebno nemško milico pod imenom „Deutsche Mannschaft“ (nemško moštvo).

* **Državne meje Hrvatske bodo določile.** V Zagreb je prispela sedemčlanska komisija, ki jo vodi general Magnai, da bo sporazumno z hrvatsko komisijo na ozemlju samem določila mejo med Italijo in Hrvatsko. Gre za podrobno določitev meje napram provincam Ljubljana in Dalmacija.

* **Madžarska izganja Žide.** Na Madžarskem popisujejo in izganjajo vse Žide, ki so poljskega porekla iz nekdanje Galicije. Doslej so popisali že 12.000 takih celotnih judov in jih deloma že tudi pognali čez mejo.

* **Krušne karte v Švic.** Kakor poročajo švicarski listi, se bavijo tamkajšnji prehranjevalni uradi z vprašanjem uvedbe krušnih kart, da bi na ta način zavarovali enakomerno razdelitev zalog in nove žetve. Predvideno je 200 gramov kruha za osebo na dan.

* **Italijanski prestolonaslednik Umberto** je obiskal in pregledal v nedeljo v Mantovi bataljone črnosrajčnikov, ki odidejo na Vzhodno fronto.

* **64 mrtvih na krovu angleške križarke „Manchester“.** Kakor poročajo iz Gibraltara, so tamkaj te dni izkrcali 64 padlih mornarjev s krova angleške križarke „Manchester“. Križarko so v Sredozemskem morju zelo težko obdelala italijanska letala s svojimi bombami.

* **„600 kilometrov v 6 tednih“** Med tem ko angleška in severo-ameriška lažnjiva propaganda neprestano zatrjuje, da je nemška ofenziva obšla v boljševoškem odporu, prinaša francoski list „Journal de Shanghai“ s podkrepitevijo dejstev prav nazorno sliko dejanskega položaja. List poudarja, da se ne sme pozabiti, da je nemška vojska s prodorom v globino 600 kilometrov v šestih tednih dosegla več kakor v pretekli vojni v treh letih. Na Stalinovi črti se odigravajo sedaj silni udarci nemških čet proti močnemu zidu ljudi in materiala. Oklopne kolone so pri tem prevzele nalogo srednjeveških napadalnih strojev. Ko bo začel ta zid razpadati, — tako piše omenjeni list — bo bitka pokazala zopet novo sliko.

* **Roosevelt zahteva tudi Murmansk.** Iz Helsinkijev poročajo, da se je posebno odposlanec predsednika Roosevelta, Harry Hopkins, s Stalinom pogajal tudi o tem, da bi Sovjetska prepustila pristanišče Murmansk Zedinjenim državam kot letalsko in mornariško oporišče. Kakor znano, je Murmansk edina in stalno nezamrznjena luka Sovjetske Unije, medtem ko je na jugu se nahajajoče pristanišče Vladivostok skozi osem mesecev za plovbo neuporabno.

* **Podčastniki postanejo častniki.** Vrhovni poveljnik vojne mornarice je izdal določila, ki omogočajo zmožnim in v vojni uveljavljenim mornariškim podčastnikom napredovanje v častniške stopnje.

* **Kobilice pustošijo po Vzhodni Afriki.** Kakor poročajo iz Vzhodne Afrike, so tamkaj nastopile kobilice v velikanskih rojih. Učenjaki so mnenja, da je rojenje kobilic v zvezi z vojnimi operacijami. Sedaj nimajo časa za pobljanje škodljivega mrčesja v obalnih področjih.

* Slepemu otroku so omogočili, da vidi. V Padni v Italiji so zdravniki s pomočjo operativnih posegov, ki so jih izvršili v etapah, ozdravili pelletnega slepo rojenega fanta, da sedaj popolnoma normalno vidi.

* 162krat je splezal na Mont Blanc. Francoski hribolazec Garny v Chamouixu je postavil rekord v plezanju na najvišjo goro Evrope: Mont Blanc. Nič manj kot 162krat je bil mož na Mont Blancu.

* Srbija ima danes samo še 1697 kilometrov železnice normalnega in 702 kilometra železnice ozkega tira. Bivša Jugoslavija je imela 10.160 kilometrov normalnega in 2453 km ozkega tira. Bivša Jugoslavija je imela pet železniških direkcij, sedanja Srbija ima samo še dve: Beograd-sever in Beograd-jug. Pred vojno, ki jo je izval angleški hlapec Simović, je prispelo v Beograd dnevno 80 vlakov, med temi 40 lokalnih. Danes prihaja in odhaja po prizadevanju nemških okupacijskih oblasti dnevno že 32 vlakov.

* Zboljšanje oskrbe Budimpešte s kruhom. Ker je nova žetev na Madžarskem obilna, so zboljšali kakovost kruha. Ljudem se v madžarski prestolici ne bo treba več nastavljal pred prodalnimi za kruh.

* Dekleta v vojno-pomožni službi. Kot priznanje na področju vzgoje, ki jo vrši Reichsarbeitsdienst, je Führer izdal odlok, po katerem je ženska mladina imenovane delovne službe stavljena pred nove, častne naloge. Arbeitsmädchen, to so dekleta, ki so klicane v državno delovno službo, bodo odslej po odsluženju iste, obvezne opravljali še šest mesecev vojno pomožno službo. To službo bodo dekleta vršila po vojaških pisarnah, zdravstvenih in socialnih zavodih, pri razpošiljanju otrok na podeželje itd., v posebnih primerih in potrebah pa tudi pri družinah z velikim številom otrok. Hkrati se je število ženske mladine v državni delovni službi zvišalo na 130.000 deklet. Obveznice vojne pomožne službe bodo dobile nekaj plače, gotovino za obleke in socialno zavarovanje. Nosile bodo civilne obleke ter poseben znak vojno pomožne službe.

* „Gravelotski trobentač“ je umrl. V Schönou (Niederbarnim) je umrl nedavno v 95. letu svoje starosti neki Ferdinand Pritzkow, ki se je udeležil l. 1870-71 kot trobentač bitke pri Gravelotte-u. Francozi so takrat skušali z divjimi protinapadi priti iz nemškega objema. Pritzkow je takrat trobental na vso silo povelje za napad, ki je popolnoma uspel. Pritzkow sam je ostal nepoškodovan.

* Civilna uprava v južno-madžarskih pokrajinah. Madžarska vlada je izdala odlok, po katerem se uvede v bivših jugoslovanskih, sedaj madžarskih pokrajinah dne 16. avgusta civilno upravo. Iste dne bodo prevzele poslovanje tudi sodne oblasti in državna tožilstva.

* Kokoš z dvojnimi drobovjem. V Coswig-u so zaklali kokoš, ki je vedno nesla velika jajca z dvema rumenjaka. Pri raztelesenju so našli, da je kokoš imela dva želodca, dvoje pljuč in dva srca.

* Jazbec je dojel kravo. Blizu Rendsburg-a se od neke krave dobre mlekarice na enkrat ni namolzlo nobenega mleka več. Mislili so, da gre za dolgo-prstneže, ki kravo na skrivnem molzejo. Postavljeni opazovalci so pa v svoje največje začudenje videli, kako se je kravi na paši približal jazbec, nakar je krava legla. Jazbec se je nato spravil h kravi ter iz vimena z svojim gobcem začel vleči mleko. Ki mu je očitno dobro teknilo. Svojevrsnega kradljivca mleka so poskušali ujeti, kar pa ni uspelo. Popihali jo je v bližnje grmovje.

* Marburg med rojstvom in smrtjo. V zadnjih desetih dneh meseca julija je na območju mesta Marburg zagledalo 20 novorojenčkov luč sveta. V istem času si je s poroko 12 parov ustanovilo družinsko ognjišče. Na zadnje počivališče na Poberseh so pa odpeljali 28 oseb. Od tega je pri novorojenčkih 20 fantov, pri umrlih pa 19 moških.

* Pazite na otroke. Triletni sinček viničarja Kostanjeveca v Kuschernig-u pri St. Margarethen-u je v času, ko so bili otroci sami doma, prišel do steklenice z očetno kislino, iz katere je pil. Pri tem je nesrečni otrok dobil take opekline v vratu, da je naslednjega dne v groznih mukah umrl.

* Nabirajte darove gozda. Razen jagod borovnic, ostrožnic in malin najdemo v naših gozdovih tudi brusnice, ki že zorijo. Vso to okusno in sladko sadje je uporabljivo v svežem in konzerviranem stanju kot marmelade ali kompoti. Zelo plemenit sad so maline, ki nam s svojim sokom dajejo malinovec, pijačo, ki je zdrava, dobra in cenena. Do jeseni dozori brinove, še pozneje pa šipeče jagode. Sol šipečjih jagod vsebuje osemkrat več vitamina kakor sok citrone ali oranže ter nima samo okusen in dober, temveč nad vsi zdrav.

* Jagneda bodo nasadili. V okviru po gozdomanja nameravajo v Nemčiji po posebnem načrtu že prihodnje leto ob rečnih potočjih in jarčnih obrežjih nasaditi jagneda. Jagneda namreč v rasti prekosijo vse druge vrste dreves, ker že v 40 letih do rastejo. Jagnedovina je dragocen les in uporabna kot nadomestek za marsikatero vrsto lesa, ki se ga uvaža iz tujine.

* Na jesensko razstavo v Wien-u, to je Wiener Herbstmesse, ki se bo vršila med 21. in 28. septembrom t. l. in ima popolnoma mednarodno značaj, se je doslej kljub vodni prijavi že 13 držav, ki bodo razstavile svoje izdelke.

* Sprejem v podkovaško šolo. Državno priznana učilnica za podkovanje, Hufbeschlaglehre in Graz, Zimmerplatzgasse 15, je v dnevniku »Marburger Zeitung« razglasila, da priredi med 1. septembrom in 31. decembrom 1941 učni tečaj podkovanja živine. Zanimanci, izučeni konjci, ki se želijo tečaja udeležiti, naj vložijo prošnje na vodstvo imenovane delavnice. Prošnjam je priložiti: Sprichevalo izučitvi, sprichevalo o pomočniški izkušnji, overovljeno potrdilo obratovodje o delu kot pomočnik, morebitno potrdilo o uporabi med vojaško službo, krstni list, lastnorodno pisan življenjepis, naveden sprichevalo najnovejšega datuma ter potrdilo o članstvu neke bojniške blagajne. Prosilci morajo razen tega s sprichevalor pristojnega vodje obrtnega združenja dokazati, da znajo iz palice kovati in pripraviti predpisano podkev, da so zmožni čitanja, pisanja in računanja ter da bodo predvidoma zmožni slediti pouku. O sprejemu odloča vodja učilnice. Pri odklonitvi prošnje je dovoljena pritožba na pristojno nižjo upravno oblast, ki odloča končno veljavno.

Gutes Licht ist nicht teuer!

Ersetzen Sie Ihre alten luftleeren Lampen mit dem richtigen Licht durch die gasgefüllten Osram-D-Lampen mit dem doppelgewendelten Leuchtdraht, dann erhalten Sie viel weißes Licht. Verwenden Sie zur Schonung der Augen mindestens 40-Dekalumen-Lampen.

OSRAM

D

OSRAM-D-LAMPEN

NAKUPNI VIR DOKAZUJE:

OSRAM Verkaufslager Wien, Wien XXV, Atzgersdorf, Karl Heinzstrasse 67
OSRAM Verteilungslager Graz, Hans Sachsgasse 5

* **Čuvajte se kač.** Pri Schipker-u v provinci Schlesien sta pri nabiranju jagod dve deklici nevedoma trčili na gnezdo kač. Oba otroka je pri tem napadlo kakih 20 razdraženih gadov, ki so se jima zapletli okrog nog ter jih nešteto krat vgriznili. Deklici sta kmalu nato na posledica kačjega strupa padli v nezavest, pojavili so se krči in še predno jih je kdo našel, sta v gozdu umrli.

* **Zračna zveza Milano—Zagreb—Budimpešta.** Italijanska zračno-prometna družba „Aviso Line Italiana“ bo med Milanom, Zagrebom in Budimpešto uvedla zračni promet. Letala bodo obratovala dvakrat tedensko v obeh smereh.

* **Strašna smrt.** Ob nekem železniškem prehodu pri Bolanderhofu (Pfalz) sta se splasila dva konja, ki sta bila vprežena pred kosilni stroj. Hlapca je pri tem vrglo s tako silo, da je padel v loku na tračnice. V istem trenutku je pridrvela lokomotiva nekega vlaka ter je reveža pri priči zmečkala.

* **V pijanosti kupil — dojenčka.** Neki Wanströ v švedskem mestu Upsala se je vinjen zgodaj zjutraj vračal proti domu. Medpotoma mu je ponudila neka neznanca ženska dojenčka, ki ga je kupil za 600 kron ter odnesel domov, in sicer kot „darilo“ svoji ženi. Zjutraj se je „zavoj“ pričel čmerikati, toda mož se ni mogel spomniti nikakih posameznosti čudne kupčije. Policija še doslej ni izsledila matere, ki je prodala svojega otroka.

* **Sin ministra dr. Fricka padel na bojišču za Führerja in domovino.** Oberleutnant Walter Frick, sin notranjega ministra dr. Fricka, je umrl za težko rano, ki jo je zadobil v bojih na vzhodni fronti, v 27. letu svoje starosti.

* **Zagrebski župan bo obiskal München.** Zagrebski župan Ivo Werner bo na povabilo Zveze nemških mest v septembru t. l. obiskal mesto München.

* **Snežni viharji okrog Barcelone.** V Španiji je padla temperatura te dni od 40 na 14 stopinj Celzija. V gorovju Barcelone in v Kastilskih gorah je zapadel sneg, pomešan z deževjem.

* **Angleški letalci so v dosedanjih napadih na Benghasi z bombami porušili 20 džamij ali molitnice mohamedancev.** Uničeno je bilo tudi arabsko pokopališče. Angleška propaganda si pri Arabcih vsled tega ne bo pridobila prijateljev, čeprav zatrjuje, da so pričeli v Londonu z gradbo mohamedanske džamije.

* **Angleži so prisilili odstopivšega iraškega ministrskega predsednika Madfaja,** da je moral znova prevzeti vladne posle. O kaki svobodni odločitvi tega vladnega šefa torej ne more biti govora.

* **Vodja židovskih cionistov Haim Weizman je imel nedavno v Washingtonu govor,** v katerem je zahteval za žide, ki so se morali v teku evropske vojne izseliti, poleg Palestine tudi še Sirijo in Libanon. Lakomnost tega nesromnega žida je, kakor se vidi, zelo velika. Arabci bodo napram takim židovskim zahtevam delali vsekakor kisle obraze.

* **Društvo za zaščito planinskih rastlin in živali — Der Verein zum Schutze der Alpenpflanzen und Tiere —** ki je razširjeno širom Velike Nemčije, začne tudi na Spodnjem Stajerskem delovati. Prijave v članstvo sprejema Franz Petrowitsch, Marburg, Kaiserfeldgasse 19/1.

ZA GOSPODINJE

go **O vlaganju in zakuhanju sadja.** Surovo in dušeno sadje se najbolje drži, če ga vložimo v steklenice. Za sadje, ki se vloži v kis, se najbolj obnesejo kameniti lonci. Tudi za marmelado je dobro, če uporabljamo kamenito posodo. Sočivja zakuhamo v steklenice ali ga pa vlagamo v kamenite posode v sol ali kis. Priporočljivo je, da se vlaganje in zakuhanje prilagodi vojnim razmeram. Sadje, ki zahteva mnogo sladkorja, se naj ne vlagajo oziroma zakuha. Oprijeti se je sadežev in načinov, ki ne zahtevajo mnogo sladkorja. Izkušnja je pokazala, da se lahko razne kompote zakuha, ne da bi se jih sladkalo. Pri tem pa zadostuje, da se iste v slučaju potrebe pozneje dosladi. V kis vlagamo kumare, rdečo peso in paradižnike. Od sadja tudi hruške in slive. Sol uporabljamo za kumare in gobe.

go **Terpentinove skrivnosti.** Zoper molje je terpenin mnogo boljši kakor kafra. Košček platna, namočenega v terpeninu, obesimo vsak mesec za par dni v omaro in videli bomo, da ne bo v naših omarah nikdar nobenega molja. Tudi dragoceni krzneni plašči bodo čez poletje ostali nepoškodovani. — Za revmatizem in trganje napravimo iz terpenina sledeče mazilo: zdravilnega terpenina in kafnega olja, vsakega po 50 g in 100 g olivnega olja dobro zmešamo. Bolni ud masiramo po topli kopeli. Lahko pa koplamo v topli vodi tudi samo prizadeti ud. Po kopeli mazilo hitro utrijemo v kožo, zavijemo v bombažasto volno in gremo v posteljo. K bolnemu udu naslonimo tudi steklenico s toplo vodo.

go **Korist krompirja in čebule.** Če uteremo v usnje čevlje, ki jih nameravamo pobarvati, prerezan krompir, bomo z barvanjem gotovo dosegli prav dober uspeh. — Če želimo odstraniti iz sobe duh po sveži barvi, postavimo na mizo ali na drug primeren prostor rezano čebulo. — Če je jed preveč osoljena, skuhamo v njej surov krompir, ki bo vsrkal vase odvisno sol. — Če uteremo v ozeblino vsak večer čebulni sok, bo otekline kmalu popustila.

go **Razbito lončeno posodo ali odkrušene lončene peči popravimo,** če namažemo razbita mesta z mešanico, ki smo jo napravili iz beljaka in moke. Čim močnejša je vročina, tem trdnjša bo zmes.

DOPISI

□ **Cilli.** Urad Volkbildung v organizaciji Steirischer Heimatbund prireja ravno kar v okrožju Cilli 286 izobraževalnih tečajev. Gre za nemščino, stenografijo, strojepisje in nemški pravopis. Te potrebne in vsem koristne šole obiskuje okrog 12 tisoč učencev, mlajših ljudi obojega spola.

□ **Gonobitz.** Umrli nam je uradni župan bivši Hauptmann in trgovec Ladislaus Walland.

□ **Rast bei Marburg.** V tukajšnji tovarni za dušik je urad Volkbildung organizacije Steirischer Heimatbund priredil celokupni posadi tovarniški koncert, na katerem je igrala godba nemške delovne službe. Med poslušalci se je opazilo tudi Bundesführer-ja s svojim spremstvom, ki je isti dan otvoril pri nas otroški vrtec.

□ **Praberg.** V okviru organizacije Steirischer Heimatbund so ustanovili moški pevski zbor in orkester. Oba zbora pridno vadita ter je upati, da bosta kmalu lahko javno nastopila.

□ **Jahring.** Ob zaključku prvega tečaja nemščine smo imeli vaški večer. Dekleta, prostovoljne pomočnice za žetev, so nam kot dragi gostje s petjem, štajerskimi ljudskimi plesi, jodlerji itd. priredile nekaj zabavnih ur, ki so nas lepo razvedrile.

□ **Oberradkersburg.** Tudi naš trg je po zaslugi organizacije Steirischer Heimatbund dobil svoj otroški vrtec, kar je prebivalstvo nad vse razveseljivo sprejelo. Malčki, ki so se večje doslej brez nadzorstva po dvoriščih in cestah igrali, bodo sedaj v igrah in zabavah deležni nege in vzgoje, ki jim bo podlaga za lepo bodočnost.

□ **Schleinitz bei Marburg.** Na nedavno v naši vasi prirejena posvetovanja za matere je prišlo 120 žen z svojimi otroki. Zastopane so bile tudi bolj oddaljene vasi. Vsi otroci so bili deležni zdravniškega pregleda, nekaterim se je preskrbelo tudi zdravlila. Tridesetim materam se je izročilo oblačila za dojenčke.

ZANIMIVOSTI

z **Gangsterska roža.** Znano je, da je na svetu nekaj mesojedih rastlin, ki na zelo zanimiv način privabljajo svoje žrtve. Med njimi bo verjetno najbolj zanimiva izredno lepa cvetlica „Rose de soleil“. Njen cvet ima čudovito lepo rdečo barvo, živo kot ogenj. S tem privablja k sebi razne žuželke in mrčes. Čim na priliko sede na cvet metulj, izloči cvetlica lepljivi sok, v katerega se ujema metulj. Čim bolj se skuša metulj rešiti lepljivih „krempjev“, tembolj se vanje zapleta ter leže globlje v cvetno čašo. Nato roža zgrne in zapre cvetne liste. Metulj se zaduši v cvetni čaši, ljubka sončna roža pa prične s — pojedino.

z **Plica s štirimi nogami.** Neki prirodoslovec je odkril pred nedavnim v Ibero-Ameriki ptico, ki ima štiri noge. sramnega žida je, kakor se vidi, zelo v Patagoniji in južnih pokrajinah Argentine. Precej je podobna našemu kuščarju, le po životu je vsa pokrita z raznobarvnim perjem. Navadno živi v pečinah, kjer tudi leže jajca in valji mladiče. Njen let je nekoliko težji od leta navadnih ptic, vendar pa more vzleteti do 120 metrov visoko ter se delj časa vzdržati v zraku.

Nemčija dobi eno največjih tovarnih papirja. V gau-u Oberdonau bodo združili dve veliki tovarni papirja, in sicer znani tovarni „Steirermühl“ in Pötschmühle. Po izvršeni združitvi bo to ne samo najmodernejša, temveč ena največjih tovarnih papirja na svetu sploh.

Čitajte in naročite dnevnik „Marburger Zeitung“

»Marburger Zeitung« je uradno glasilo organizacije »Steirischer Heimatbund«. Naroča se pri »Verlag der Marburger Zeitung«, Marburg, Badgasse 6, Postscheckkonto 54.608.

MALI OGLASI

Vsaka beseda stane 10 Rpf, masno tiskane besede 20 Rpf. Pristojbina za šifro je 35 Rpf, pri iskanju služb 25 Rpf. Za dostavljanje pisem pod šifro se zaračuna 50 Rpf poštnine. Zaključek sprejemanja oglasov je v četrtek ob 16. uri. Male oglase se prevzame samo proti predplačilu, iz podeželja tudi v veljavnih poštah. Najnižja cena malemu oglašju je 1 Reichmarka

Jabolčnik zdrav, okusen, s 3 do 4% alkoholne stopnje, si napravite za domačo uporabo, ako naročite naš „jabolčni sok“, ki je pripravljen le iz domačih preparatov in stane z natančnim navodilom za 150 litrov RM 325, po pošti 1 RM več. E. Hribšek, začasni zastopnik J. Putschko, Marburg, Triesterstraße 57. 233

Cunje krojaške odrezke, staro železje in kovine, papir, ovčjo volno, svinjsko in govejo dlako (arovo) kupuje vsako količino Alois Arbeiter, Marburg, Draugasse 5. 2

Diesel motor, rabljen, 2-4 konjske sile, kupi Cafuta Johann, St. Margarethen, P. St. Johann am Draufelde. 219

Gnoj proda ali zamenja za slamo ali za oves Zokaly Franz, Marburg a. d. Drau, Mellingerstraße 7. 224

KOZO, dobro molznico, v starosti do 4 let kupi Cerovsky Ignaz, Thesen, Koroschegasse Nr. 31, P. Marburg (Drau). 213

Dva vprežna konja kupi Arbeiter Alois, Marburg a. Drau, Draugasse 5. 216

Konjske repe in svinjske ščetine kupuje Fischbach, Bürstenerzeuger, Marburg (Drau), Pfarrhofgasse 1. 214

Deklico od 14-16 let, ki se želi naučiti nemščine in gospodinjstva, sprejemem. Ponudbe na upravo lista pod „Družina“ 215

Viničar z najmanj 3 delovnimi močmi, se sprejme za vinogradno in sadjarsko posestvo pri Cilli-ju. Predpogoj je: strokovna sposobnost, delavnost, poštenost in treznost. Ponudbe do 20. avgusta 1941 pod „Stalno mesto“ na upravo lista. 220

Viničarja s 3 do 4 delovnimi močmi in z dvema lastnima kravama, sprejme s 1. novembrom. Strohmayer, Freidegg 43, P. Pösnitz. 217

Vajenec, dobro razvit, ki ima veselje do pekarske obrti se sprejme. Bäckerei Waupolitsch, Windisch-Feistritz (Stadt). 218

Hlapca sprejemem takoj, starost 50-60 let. Maria Partitsch, St. Margarethen a. d. Pösnitz. 212

Kovaški meh proda Werdenik Johann, Slape 19, P. Maria Neustift. 231

Viničarja, ki obvlada nemščino s 4 osebami sprejemem. Doleczek, Gams 53, P. Marburg a. Drau. 228

Učenko iz poštene kmetijske hiše, sprejemem za trgovino. Kopuschar, St. Lorenzen am Draufeld. 227

Viničarska rodbina s 5 do 6 delovnimi močmi lahko vstopi s 15. novembrom (v jeseni) v službo. Vprašati je Marburg a. d. Drau, Carnerigasse 22, v pritičju. 232

Poznanstvo iščem s človekom, ki potrebuje dobro gospodinjstvo. Zelja mi je ustvariti si dobro eksistenco. Rada bi gospodinjila v gostilni ali na posestvu. Ponudbe pod „Eksisteneza“ na upravo lista. 211

Hrvatski konzulat

bo uradoval počenši z 11. avgustom v lastnih prostorih Marburg a. D., Brandisgasse 5, parter levo. Stranke se sprejemajo od 10-12 ure dop.

229

OGLASUJTE!

Jakob Kos - kotlarstvo, Marburg a. Drau Adolf-Hitler-Platz 4

Vinogradne škropilnice!
Avtogenično varenje itd.
Konkurenčne cene!
Prepričajte se!

230

Warmbad Tschatesch

Warmbad Tschatesch (Cateške toplice), najbolj vroče radioaktivne toplice na Spodnjem Štajerskem (59° C). Sezona po 1. avgustu. Zdravljenje revmatizma, išiasa, protina, visokega krvnega pritiska, raznih ženskih bolezni kakor beli tok, neplodnost itd. Cena za celotno desetdnevno oskrbo v I. razredu RM 80.—, v II. razredu RM 65.—. Cena za celotno dvajsetdnevno oskrbo v I. razredu RM 144.—, v II. razredu RM 117.—. V cenah so vračunane kopeli in zdravniška preiskava. Hrana je prvovrstna in zadostna. 222

GOSPODARSKE VESTI

× V Franciji pričakujejo dober vinski pridelek. Predsednik zveze vinskih trgovcev v Franciji ceni letošnji vinski pridelek na ozemlju nezasedene Francije brez kolonij, na 70 milijonov hektolitrov. To je količina, ki bo krila domače potrebe ter odpravila pomanjkanje vina.

× Hrvatska mora sladkor uvažati. Hrvatska poseduje na svojem teritoriju samo eno tovarno sladkorja, in sicer v Osijeku. Ta tovarna producira letno 20.000 ton sladkorja. Ker pa Hrvatska potrebuje letno 40.000 ton sladkorja, bodo morali 20.000 ton sladkorja pridobiti potem uvoza iz inozemstva.

× Velesojem v Bratislavi. V glavnem mestu Slovaške, v Bratislavi, se bo vršil v času med 31. avgustom in 7. septembrom velesojem, na katerem bo razstavilo 400 trdk. Nemčija, Madžarska, Bolgarija in Švica so postavile na sejmišču svoje posebne državne paviljone.

Der Politische Kommissar Rann Ernährungsamt

Gesch. Z. Cc. 01.

Rann, am 5. 8. 1941.

Razglas o sejmi v okrožju Rann

Sejmi v okrožju Rann (Save) so določeni z odredbo z dne 7. 7. 1941. Ker pa padejo dotični dnevi na nedelje, se sejmi vršijo kakor sledi:

V Rann-u dne 11. 8. 1941.

V Kapellen-u dne 18. 8. 1941.

V St. Peter-u pri Königsberg-u dne 8. 9. 1941.

V Videm-u pri Gurkfeld-u dne 27. 10. 1941.

Živinske potne liste je radi tega izstaviti za ponedeljke.

Der Politische Kommissar Rann
Ernährungsamt

226

